

Schoolplan SBO De Diamant 2015-2019

Directeur: Gé Biezeno
info@diamant.pcpow.nl
www.diamant.pcpow.nl

Locatie Hoge Woerd:
Hoge Woerd 27
2671 DH Naaldwijk
0174-626164

Locatie Sint Martinusstraat:
Sint Martinusstraat 160
2671 GM Naaldwijk
0174-625232

Schoolplan 2015-2019

Inhoud

1. Inleiding	3
a Doelen en functies van het schoolplan	3
b De gevolgde procedure	4
c Verwijzingen	4
d Bronnen en instrumenten	5
e Evaluatie	5
2. Onze school	5
a. Beschrijving van onze school	5
b. TSO en BSO	7
c. Leerlingaantal en prognose	7
3. De opdracht van onze school	8
a. Hoofdlijnen Strategisch beleidsplan PCPOW	8
b. Uitgangspunten Zorgplan SPOW	9
c. Waar staan wij voor?	10
d. Wat komt er op ons af?	11
e. Wat kunnen wij?	14
f. Onze concrete beleidsvoornemens	16
4. De vormgeving van ons onderwijs	17
a. Onze onderwijskundige doelen	17
b. De instrumenteel-cursorische vakken	18
c. De wereldoriënterende vakken	19
d. De muzisch-expressieve vakken	20
e. Bewegingsonderwijs	20
f. ICT	20
g. Leertijd	21
h. Zorg en begeleiding	21
i. Opbrengsten en opbrengstgericht werken	22
j. Referentieniveaus	22
k. Onderwijs aan langdurig zieke kinderen	22
l. Onze concrete beleidsvoornemens	23
5. Onze zorg voor kwaliteit	24
a. Doelen van onze kwaliteitszorg	24
b. Inrichting van onze kwaliteitszorg	24
c. Onze concrete beleidsvoornemens	25
6. Ons personeelsbeleid	26
a. De inzet en ontwikkeling van ons personeel	26
b. Doelen van ons personeelsbeleid	27
c. Scholingsbeleid	27
d. Taakbeleid	28
e. Onze concrete beleidsvoornemens	28
7. Overige beleidsterreinen (huisvesting, financieel, communicatie/pr)	29
8. Meerjarenbeleidsplan 2011-2015	31
a. Evaluatie 2011-2015 en Planning 2015- 2019	31
9. Tot slot	38
10. Bijlagen	39

1. Inleiding

Voor u ligt het schoolplan van de interconfessionele SBO De Diamant.

In het schooljaar 2014 - 2015 is besloten om per 1 augustus 2015 te komen tot een scholenfusie van SBO De Boemerang, vallend onder het PCPOW en SBO De Windroos, vallend onder het WSKO. In de aanloop naar deze fusie hebben werkgroepen, bestaande uit leden van beide teams en ouders van beide scholen onder leiding van het Katholiek Pedagogisch Centrum (KPC) aanbevelingen geformuleerd voor een stuurgroep. Deze stuurgroep, bestaande uit beide bestuurders, begeleiders van het KPC en ook de beide directeuren, hebben een fusie-effectrapportage opgesteld, waarin de aanbevelingen van de werkgroepen zijn opgenomen. Zowel de MR en als de Raden van Toezicht hebben inmiddels met de fusie-effectrapportage ingestemd.

Gedurende het voorbereidende traject is - mede op advies van de inspectie, dhr. Joustra - ervoor gekozen om één globaal schoolplan te maken voor de beide locaties, voor zover dit binnen het fusietraject mogelijk is. In het schooljaar 2015 - 2016 zullen er nadere aanpassingen worden gemaakt en langs de gebruikelijke weg worden vastgesteld.

In dit schoolplan is rekening gehouden met de relevante documenten van beide locaties. Daar waar mogelijk zijn gemeenschappelijke doelen aangegeven en voor zover dat nog niet haalbaar is, wordt dit expliciet benoemd.

Op 26 mei jl. is er een gemeenschappelijke studiedag geweest voor beide teams, waarbij uitgewisseld is over de visie, missie en plannen van De Diamant. De resultaten van deze studiedag zijn verwerkt in dit schoolplan.

Het plan, bedoeld voor de schooljaren 2015--2019, is ter goedkeuring voorgelegd aan de voorlopige medezeggenschapsraad (VMR), bestaande uit MR leden van de beide locaties in afwachting van de nieuw samengestelde raad.

In de periode van dit schoolplan hanteren we een cyclisch systeem, waarbij elk jaar de concrete beleidsvoornemens van het schooljaarplan worden geëvalueerd en nieuwe concrete doelen worden gesteld volgens het zgn. PDCA-model ('plan-do-check-act'. Zo blijft het een levend document dat als leidraad zal dienen voor de ontwikkeling van onze school.

Dit schoolplan is niet uitsluitend bedoeld in het kader van de verticale verantwoording (inspectie en bevoegd gezag). Met nadruk wordt opgemerkt dat dit schoolplan een rol moet spelen in de horizontale verantwoording (ouders, MR, subsidiegevers, samenwerkingsverband, gemeente).

Gé Biezeno

1.a Doelen en functies van het schoolplan

Het schoolplan zien wij in de eerste plaats als een document met een interne functie voor directie en team om richting en overzicht te bieden m.b.t. de verdere ontwikkeling van onze school in de komende vier jaar.

In dit plan leggen we vast welke beleidskeuzen we als school hebben gemaakt, waar we in deze planperiode aandacht aan zullen besteden en (verder) aan gaan werken, zowel op onderwijskundig gebied als op personeelsgebied.

Daarnaast willen we ons met dit schoolplan verantwoorden naar de inspectie van het onderwijs, naar ons bestuur en natuurlijk naar de ouders van onze leerlingen.

Kwaliteitszorg neemt een belangrijke plaats in binnen onze school. In dit schoolplan is dan ook een apart hoofdstuk opgenomen over de manier waarop we de kwaliteit van ons onderwijs willen waarborgen.

1.b De gevolgde procedure

PCPOW heeft een werkgroep ingesteld bestaande uit vier directeuren en de directeur onderwijs, die een format voor dit schoolplan hebben ontwikkeld. De gezamenlijke onderwerpen zijn in het format geplaatst. Daarnaast heeft elke directeur handreikingen gekregen t.a.v. schoolspecifieke onderdelen en ontwikkelingen die een plaats moeten hebben in dit plan.

Onze school hanteert verschillende instrumenten om de kwaliteit van de scholen te meten: de kwaliteitskaarten van Cees Bos, de uitkomsten van diverse tevredenheidsonderzoeken en de evaluatie van het schoolplan 2011-2015. Besprekingen met beide teams hebben geleid tot het vaststellen van de verbeterpunten die de school de komende jaren wil uitvoeren. Deze verbeterpunten zijn door de directie verwoord en ondergebracht in dit schoolplan.

In juni 2015 is de VMR in de gelegenheid gesteld het (concept)-schoolplan te lezen en te voorzien van commentaar.

De afgelopen maanden is deze versie van het plan naar VMR gestuurd voor instemming en naar het college van bestuur van PCPOW voor vaststelling.

Ten slotte is het plan in september 2015 naar de onderwijsinspectie gestuurd.

1.c Verwijzingen

In dit schoolplan wordt verwezen naar de volgende documenten:

- het strategisch beleidsplan van stichting PCPO Westland
- het personeelshandboek van stichting PCPO Westland
- de schoolgidsen van beide locaties
- het ondersteuningsplan van het SPOW
- het schoolondersteuningsplan van beide locaties
- het zorgplan van de school
- de handleidingen van de op onze school in gebruik zijnde methoden
- de groepsmappen
- het formatieplan
- het nascholingsplan
- het managementstatuut
- de functie- en taakomschrijvingen personeelsleden

1.d Bronnen en instrumenten

De volgende bronnen zijn gebruikt bij de totstandkoming van dit schoolplan:

- het schoolplan 2011-2015 van beide locaties
- schooljaarplan 2014-2015 en evaluatie schooljaarplan 2013-2014 van beide locaties
- handreiking schoolplan 2015-2019 Besturenraad
- handreiking voor het maken van het schoolplan 2015-2019 eduforce
- het fusierapport van het KPC
- inspectieverslag van locatie Boemerang (d.d. 13 mei 2013)
- het inspectieverslag van locatie Windroos (d.d. 21 april 2015; vernieuwd toezicht)
- leerlingtevredenheidsonderzoeken voor beide locaties
- personeelstevredenheidsonderzoek voor beide locaties
- oudertevredenheidsonderzoek voor beide locaties
- kwaliteitskaarten uit WMK PO en of BAS (kiezen)
- leerlingprognose
- trendanalyses vanuit beide leerlingvolgsystemen

1.e Evaluatie

Elk jaar zal het jaarplan van het schoolplan worden geëvalueerd door directie en schoolteam voor wat betreft de voorgenomen verbeterpunten en zo nodig worden bijgesteld.

Bij het opstellen van het schoolplan 2015-2019 zullen de evaluaties van de afgelopen periode worden geanalyseerd, waarbij met name de evaluatie van het laatste jaarplan richting geeft voor het nieuwe schoolplan.

2. Onze school

Per 1 augustus 2015 maakt SBO De Diamant deel uit van Stichting Protestants Christelijk Primair Onderwijs regio Westland. PCPOW is het bevoegd gezag van 15 scholen in Westland en Midden-Delfland. Vooralsnog blijft de naam PCPOW ook na deze scholenfusie bestaan. In het kader van Passend Onderwijs neemt onze school deel aan het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland. Het samenwerkingsverband SPOW omvat 45 scholen voor basisonderwijs en speciaal basisonderwijs in Westland, Midden-Delfland en Hoek van Holland. Deze bovenschoolse structuur is van invloed op de ontwikkeling en beleidsvorming van onze school.

2.a Beschrijving van onze school

SBO "De Diamant" is een school met twee locaties: locatie Hoge Woerd en locatie Sint Martinusstraat.

Locatie Hoge Woerd is gelegen in een rustige woonwijk. In de omgeving van de school is veel groen. Twee jaar geleden zijn er door de gemeente ruimere standplaatsen voor het taxivervoer gerealiseerd, waardoor de verkeersveiligheid rondom het schoolverbouw vergroot is. Deze locatie heeft 16 lokalen, waarvan er 6 bezet zijn door andere gebruikers. Daarnaast zijn er twee aula's, een speellokaal, een keuken, een technieklokaal, werkplekken met computers, een bibliotheek en een documentatiecentrum. Er zijn drie ruime speelpleinen, die ingedeeld zijn naar (leeftijds)groepen en een plaats voor schooltuintjes. Voor de gymlessen wordt gebruik gemaakt van de gymzaal Hoge Woerd.

Locatie Sint Martinusstraat is eveneens gelegen in een rustige woonomgeving waar veel ouderen wonen in een zorgflat dan wel appartementen. De school is gelegen nabij de bibliotheek en theater De Naald. In de omgeving van de school is veel groen. Twee jaar geleden zijn er speciale taxistandplaatsen gerealiseerd. Deze locatie heeft 13 groepen, een keuken, een technieklokaal, een aula, werkplekken met computers, een schooltuin met een kasje, een speelzaal voor de kleuters en een bibliotheek. Verder is er een groot schoolplein dat onderverdeeld is in vier zones: rust, sporten, rennen en speeltoestellen. Er is een speciaal gedeelte van het plein voor de kleuters. De school heeft per groep 4 computers en een groot touch screen. Voor de gymlessen wordt gebruik gemaakt van een gymzaal aan de Dijkweg.

In beide locaties is een logopedische praktijk en een kinderfysiotherapiepraktijk gehuisvest.

SBO De Diamant heeft in totaal zo'n 300 leerlingen, die ongeveer gelijkmatig over de twee locaties verdeeld zijn.

Op beide locaties starten we in het nieuwe schooljaar met 10 groepen vanaf kleuterleeftijd tot schoolverlater. Jaarlijks wordt bekeken of het nodig en/of mogelijk is om tussentijds een extra groep te starten op een van de locaties in het kader van de verplichte plaatsing binnen drie maanden van leerlingen met een SBO arrangement.

Op locatie Hoge Woerd zitten momenteel ca. 140 leerlingen, verdeeld over 10 groepen, die aangegeven worden met de letters A t/m T. Aan die letters zijn diernamen gekoppeld.

De onderste groepen zijn in principe 2 kleutergroepen (waarvan 1 observatiegroep), waarin kinderen kunnen worden opgevangen van 4 t/m 7 jaar. In de groepen C t/m T worden kinderen in de leeftijd van 7 t/m 13 jaar opgevangen.

Op locatie SintMartinusstraat zitten momenteel ca. 150 leerlingen, verdeeld over 10 groepen. De groepen hebben eveneens een dieren naam. Deze locatie werkt in units: in totaal zijn er 6 units waaraan 1,2 of 3 groepen verbonden.

Het management van onze school wordt gevormd door de schooldirecteur en twee locatieleiders, die ieder, per locatie, verantwoordelijk zijn voor de dagelijkse leiding. Elke locatie heeft tevens een bouwcoördinator onderbouw en een bouwcoördinator bovenbouw.

Op dit moment werken er 37 leerkrachten op onze school als groepsleerkracht voor onze huidige 20 groepen, die in met name de onderbouwgroepen ondersteund worden door 4 onderwijsassistenten. De school heeft daarnaast twee intern begeleiders. Zij geven leiding aan alles wat met de leerlingenzorg te maken heeft.

Verder hebben we op school een orthopedagoog, een maatschappelijk werkster, dyslexie specialisten, een logopedist, taalspecialisten, rekenspecialisten, gedragspecialisten, ICT - specialisten, gymleerkrachten, rugzakbegeleiders en een aantal medewerkers die op de basisscholen expertise geven.

We hebben ook administratief medewerkers, een kookleerkracht en twee conciërges.

SBO De Diamant biedt stageplaatsen aan voor PABO-studenten en SPW-studenten.

De school maakt onderdeel uit van "opleiden in de school". Beide locaties beschikken over een stagecoördinator. Deze begeleidt de stagiaires en de praktijkbegeleiders.

De school biedt structureel gelegenheid tot stage lopen aan PABO-studenten en studenten

Onderwijsassistent niveau 4. Wanneer mogelijk biedt de school gelegenheid tot stage lopen aan studenten SPH en pedagogiek.

De populatie ouders die een "gewicht" toegekend krijgen vanwege hun schoolopleiding is betrekkelijk klein. In de afgelopen jaren worden deze gegevens inzichtelijk gemaakt en voor nu is duidelijk dat 65% van de ouders niet in aanmerking komt voor de gewichtenregeling m.b.t. het opleidingsniveau. Van 12% van de ouders is dit tot op heden onbekend.

Sinds schooljaar 2002-2003 is in het gebouw Hoge Woerd ook het Centraal loket van het SPOW (samenwerkingsverband) gevestigd. Alle aanvragen voor hulp, advies, plaatsing op een SBO-school of SO-school van kinderen binnen het SPOW komen hier binnen en worden administratief verwerkt. De directeur van het samenwerkingsverband is 4 dagen per week op deze locatie aanwezig. Vanuit het SPOW zijn schoolondersteuners werkzaam die gekoppeld zijn in tweetallen aan de verschillende basisscholen in de regio. Zij vervullen een rol bij de ondersteuning van de scholen, participatie in de zorgteambesprekingen en de aanvraag van diverse arrangementen. Voor de overige feitelijke gegevens verwijzen wij u naar de website van het SPOW.

Sinds schooljaar 2013-2014 is in een vleugel van het gebouw locatie Hoge Woerd ook een SO locatie gevestigd voor de Westlandse leerlingen die behoefte hebben aan een cluster -4- omgeving.

In schooljaar 2012-2013 zijn twee kleutergroepen van de WSKO Bernadetteschool gehuisvest in een aparte vleugel in het schoolgebouw van locatie Hoge Woerd. Deze kleutergroepen zullen op termijn terugkeren naar het hoofdgebouw van de Bernadette zodra het aantal leerlingen in de kleuterleeftijd stabiliseert dan wel terugloopt.

Met ingang van schooljaar 2015-2016 zal een observatiegroep worden gestart in nauwe samenwerking met Jeugdformaat om tegemoet te komen aan de onderwijs- en zorgbehoeften van jonge leerlingen (4-7 jarigen). Het betreft hier leerlingen die bekend zijn bij Jeugdformaat en tot nu toe een plaatsje hadden in "de Kikkergroep" (daghulp de Populier)

2.b TSO en BSO

De TSO op onze school is op de volgende wijze georganiseerd:

Alle kinderen blijven in de regel op school tussen de middag. Vanaf 12.15 uur mogen ze in het eigen lokaal lunchen onder toezicht van de leerkracht. Vanaf 12.30 uur tot 13.00 uur spelen de kinderen onder toezicht van leerkrachten buiten. Aan het overblijven zijn geen kosten verbonden.

Tot op heden is uit onderzoek gebleken dat er nauwelijks behoefte is aan buitenschoolse opvang (BSO).

De school zal met regelmaat(twee-jaarlijks) peilen bij de ouders of er sprake is van een toenemende behoefte aan buitenschoolse opvang.

Voor leerlingen die vóór schooltijd (vanaf 8.00 uur) opvang nodig hebben kan opvang gerealiseerd worden in overleg met de leerkracht / schoolleiding.

2.c Leerlingenaantal en prognose

De Diamant is een regionale school die kinderen opvangt die woonachtig zijn binnen het samenwerkingsverband SPOW (36.01).

We onderwijzen en begeleiden kinderen van 4 tot en met 13 jaar die niet meer geholpen kunnen worden in het reguliere basisonderwijs en die (meer) specifieke hulp nodig hebben om zich adequaat te ontwikkelen.

Teldatum	Totaal aantal lln BAO	Totaal aantal lln SBO	deelnamepercentage
1 oktober 1997	12.302	581	4,5%
1 oktober 1998	12.457	561	4,3%
1 oktober 1999	12.619	549	4,19%
1 oktober 2000	12.593	539	4,10%
1 oktober 2001	12.441	535	4,15%
1 oktober 2002	12.323	538	4,22%
1 oktober 2003	12.132	536	4,23%
1 oktober 2004	12.020	531	4,20%
1 oktober 2005	12.847	514	4,16%
1 oktober 2006	12.834	448	3,62%
1 oktober 2007	11.680	400	3,42%
1 oktober 2008	11.713	394	3,36%
1 oktober 2009	11.524	389	3,28%
1 oktober 2010	11.443	387	3,27%
1 oktober 2011	11.385	409	3,47%
1 oktober 2012	11.399	351	2,99%
1 oktober 2013	10.933	334	2,96%
1 oktober 2014	10.848	331	2,96%

Deze daling van het aantal SBO-leerlingen is mogelijk veroorzaakt door:

- Passend onderwijs en meer handelingsgericht werken
- Professionalisering leerkrachten in het BaO
- Arrangementen in het BaO
- Daling in het aantal beschikkingen voor het SBO
- Grote groepen schoolverlaters op het SBO
- Daling aantal leerlingen in het BaO

De dalende trend zal naar verwachting op basis van de effecten van Passend onderwijs de komende jaren doorzetten. De basisscholen aangesloten bij het SPOW verwijzen minder leerlingen in vergelijking met een aantal jaren geleden.

Het totaal aantal leerlingen in het BaO is nog steeds dalende. De gemeente verwacht op de langere termijn weer een stijging van het aantal leerlingen.

Leerlingenprognoses per 1 oktober

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal	323	314	306	297	289	280	280

Bron: Ondersteuningsplan SPOW d.d. 2014-2015

3. De opdracht van onze school

3.a Hoofdpijnen Strategisch Beleidsplan PCPOW

Vanuit het bevoegd gezag wordt in het kader van integraal personeelsbeleid en kwaliteitszorg bovenschools beleid ontwikkeld. Deze (kader)regelingen geven de ruimte voor de individuele scholen aan. Over het algemeen geldt dat elke school verantwoordelijk is voor haar eigen onderwijsinhoudelijke ontwikkeling. Waar sprake is van integraal personeelsbeleid gelden algemene kaders op stichtingsniveau. In dit schoolplan worden deze (kader)regelingen niet in extenso opgenomen, maar wordt waar nodig verwezen naar deze regelingen¹.

Elke vier jaar stelt PCPOW een Strategisch Beleidsplan op waarin ook op operationeel niveau in de vorm van een jaarplan de concrete doelen worden aangegeven. Dit plan heeft een cyclisch karakter. Voor elk nieuw jaar worden op basis van een evaluatie van het afgelopen jaar nieuwe concrete doelen vastgesteld. Indien van toepassing worden deze nieuwe doelen opgenomen in dit schoolplan.

Onze missie en visie

Wat vinden wij als stichting van belang? Wat zijn onze uitgangspunten? In deze paragraaf is een geactualiseerde versie van onze missie en visie beschreven. Deze vormen de basis voor het vaststellen van het concrete beleid van de stichting in de komende periode.

Missie PCPOW

• Christelijk	Geïnspireerd door de christelijke traditie
• Kwaliteit	gaan we voor versterking van de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie
• Gastvrij	op een gastvrije manier naar leerlingen en ouders
• Talent	met oog voor de ontwikkeling van het talent van leerling en leraar
• Samen	in nauwe samenwerking onderling en met andere maatschappelijke partners.

Onze missie vertaalt zich in een overkoepelende visie met enkele belangrijke uitgangspunten.

Christelijk

1. Wij willen onze leerlingen vertrouwd maken met de Bijbel als het verhaal van God en mensen en de daarop gebaseerde christelijke waarden en normen, wetend dat de samenleving in dit opzicht verandert.
2. Wij laten ons inspireren door Jezus Christus en brengen dat tot uiting in ons lesgeven en in het omgaan met elkaar.

Kwaliteit

1. Wij bieden onderwijs dat bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen tot verantwoordelijke zelfstandige mensen die zich goed staande kunnen houden in de maatschappij.
2. Wij bieden gedegen onderwijs, waarbij onze leerlingen zoveel mogelijk eigenaar zijn van hun eigen leerproces en bereiden hen goed voor op een succesvol vervolgonderwijs.

¹ Zie: § 8 (Bijlagen).

3. Wij schenken veel aandacht aan de sociale, emotionele en creatieve ontwikkeling van de kinderen.

Gastvrij

1. Wij verwelkomen ouders en leerlingen die zich thuis voelen bij onze manier van werken en leven.
2. Wij creëren een veilige en sfeervolle werk- en leeromgeving, waarin structuur geboden wordt en leerlingen gestimuleerd worden zich te ontwikkelen.
3. Wij bieden een omgeving waar pesten niet wordt getolereerd.

Talent

1. Wij houden rekening met verschillen tussen kinderen: ieder kind is uniek en dient de mogelijkheid te krijgen samen met anderen zijn talenten te ontplooien waarbij een handelingsgerichte en leeropbrengstgerichte houding uitgangspunt is.
2. Wij zijn een lerende organisatie, bieden een uitdagende leeromgeving en stimuleren onze medewerkers zich te professionaliseren.

Samen

1. Wij willen leerlingen respect bijbrengen voor de leefwijze en opvattingen van anderen.
2. Wij willen met onze scholen midden in de samenleving staan, verkennen actief nieuwe ontwikkelingen en zoeken brede samenwerking met andere organisaties, bijvoorbeeld in Integrale Kindcentra (IKC).
3. Wij bevorderen het educatieve partnerschap van ouders, omdat onderwijs en opvoeding op school en in het gezin in elkaars verlengde liggen.
4. Wij hebben oog voor de thuissituatie van onze leerlingen en dragen waar mogelijk bij aan het oplossen van knelpunten.

3.b Uitgangspunten Ondersteuningsplan Stichting Primair Onderwijs Westland (SPOW)

Het jaarlijks vast te stellen Ondersteuningsplan SPOW geeft specifieke kaders aan voor de scholen binnen het samenwerkingsverband. Het betreft hier met name die onderwerpen die de relatie tussen het reguliere basisonderwijs en het speciaal basisonderwijs raken.

In het ondersteuningsplan, dat gezien moet worden als inhoudelijk kerndocument van het SPOW, staan de visie en het strategisch beleid van het samenwerkingsverband beschreven. Tevens wordt in het ondersteuningsplan aangegeven op welke manier de doelen die geformuleerd zijn, bereikt moeten worden. Het ondersteuningsplan bouwt voort op de uitgezette lijn in het ondersteuningsplan 2014-2015. Het SPOW ontwikkelt nu een conceptkwaliteitskader waardoor zij een goed zicht krijgt op de (basis)kwaliteit van de tot het verband behorende scholen, dit kader zal in het schooljaar 2015-2016 gereed zijn.

Vanuit de beschreven missie van het SPOW heeft SBO De Diamant een speciale taak om voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven een passende plek in het onderwijs in het Westland te bieden. In het ondersteuningsplan wordt het plan benoemd om in een onderwijsondersteuningscentrum (OOC) de krachten te bundelen en onze school naast de onderwijsfunctie te betrekken bij ondersteuning, advisering, onderzoek, crisisinterventie en trainingen aan de reguliere basisscholen.

Beide locaties van SBO De Diamant hebben de afgelopen periode in hun schoolondersteuningsprofielen (SOP) aangegeven welke ondersteuning zij nu bieden en hoe zij zich verder willen gaan ontwikkelen. Beide locaties hebben de ambitie uitgesproken om uit te groeien tot een inclusieve school.

SBO De Diamant heeft de afgelopen jaren het handelingsgericht werken volgens de 1-zorgroute vormgegeven en sluit hiermee aan bij de beleidsuitgangspunten van SPOW.

3.c Waar staan wij voor?

SBO De Diamant is een interconfessionele school voor speciaal basisonderwijs in het Westland. Wij richten ons op kinderen in de leeftijd van 4 t/m 13 jaar met leer-, gedrags- en/of ontwikkelingsproblemen, die onvoldoende baat hebben bij het reguliere onderwijsaanbod. Wij bieden ons onderwijs- en ondersteuningsaanbod in nauwe samenwerking met de ouders/verzorgers, de reguliere basisscholen, de speciaal onderwijscholen, het samenwerkingsverband en de jeugdhulpverleningsorganisaties in de regio.

Op De Diamant staat het kind centraal; wij bieden onderwijs aan kinderen met speciale onderwijsbehoeften. Wij willen de kinderen op De Diamant laten schitteren door:

- uit te gaan van onze kernwaarden: veiligheid, geborgenheid, respect, eerlijkheid, vertrouwen, verbondenheid, openheid, plezier en eigenheid,
- een positief pedagogisch klimaat te bieden, waarin we werken vanuit betrokkenheid en verantwoordelijkheid,
- af te stemmen op de onderwijsbehoeften van ieder kind, waarbij wij steeds de aansluiting zoeken bij zijn/haar mogelijkheden en talenten,
- een uitdagende en rijke leeromgeving te creëren, waarin ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen,
- een nauwe samenwerking te onderhouden met de ouders/verzorgers, zodat er optimale samenhang is tussen de verschillende leefmilieus van het kind.

Het team van SBO De Diamant heeft de ambitie uitgesproken om de onderstaande facetten in het onderwijsaanbod verder te ontwikkelen:

- Ontdekkend, contextrijk en authentiek leren:

Leren is effectiever als leerlingen de leerstof zoveel mogelijk in relatie kunnen brengen tot de werkelijkheid zoals die zich nu en later voordoet;

- Behoeftte aan overzichtelijkheid, veiligheid en geborgenheid:

Leerlingen en leerkrachten willen zich beschermd weten op school en willen er gemakkelijk hun weg kunnen vinden;

- Ontwikkeling van (mede) verantwoordelijkheidsgevoel:

Je bent niet alleen verantwoordelijk voor je leerproces maar ook voor je leer- en sociale omgeving,

- Zelfstandig en actief leren:

Leren is effectiever als leerlingen hun leerproces meer zelf aansturen. Leerlingen zijn meer gemotiveerd als zij zelf invloed hebben op wat ze leren bijvoorbeeld doordat ze kunnen kiezen uit opdrachten, zelf hun planning kunnen maken;

- Behoeftte aan herkenbaarheid, identiteit en thuisgevoel:

Leerlingen en leerkrachten willen gezien worden als individu en beoordeeld op hun specifieke kwaliteiten;

- Samenwerken:

Leren gaat beter als je communiceert met medeleerlingen. Bovendien doe je zo allerlei (sociale) en communicatieve vaardigheden op;

- ICT gebruik neemt sterk toe:

Kennis op school is niet meer afhankelijk van leraar en leerboek, maar kan overal op elk moment vandaan gehaald worden. Ouders en leerlingen waarderen het als een school veel ICT in haar onderwijs gebruikt;

- Interne deskundigheidsvergroting:

In scholen zien we meer intern, interdisciplinair overleg, meer multidisciplinaire samenwerking en onderlinge coaching van personeel.

3.d Wat komt er op ons af?

Maatschappelijke ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de uit het strategisch beleidsplan van PCPOW relevante maatschappelijke ontwikkelingen op hoofdlijnen beschreven. Dit zijn voor ons omgevingsfactoren waar we rekening mee hebben te houden. De factoren waar de school beleid op wil ontwikkelen staan verwoord in het eigen meerjarenbeleidsplan.

Christelijke identiteit is niet meer vanzelfsprekend

Het aantal Nederlanders dat praktiserend lid is van een kerk neemt gestaag af. Het christelijk geloof van ouders als basis voor hun keuze voor een school heeft steeds minder prioriteit. De christelijke identiteit van onze scholen is van steeds minder doorslaggevende betekenis. Vaak kiezen ouders onze scholen ook vanwege het pedagogisch klimaat en de uitgedragen normen en waarden (brede identiteit).

SBO De Diamant staat voor de uitdaging om interconfessioneel onderwijs te verzorgen voor alle leerlingen die op het SBO zijn aangewezen, waarbij ervan wordt uitgegaan dat de levensbeschouwelijke identiteit van de school wordt gerespecteerd en de dialoog wordt gezocht als dat nodig is.

Vanuit deze uitdaging zullen wij bezien hoe we met de bestaande bindingen met de kerk omgaan en openstaan voor mogelijk uitbreiden met andere identiteiten.

Autonomie en wisselend keuzegedrag van ouders

De huidige generatie ouders met jonge kinderen laat zich steeds minder leiden door wat anderen voorschrijven. Zij bepalen het liefst zelf hun pragmatische keuzes en voelen zich minder gebonden aan traditionele keuzes of patronen. Het eigenbelang staat voorop. Zij zijn eerder bereid om gemaakte keuzes te heroverwegen. Een vergelijkbaar verschijnsel doet zich voor in de politiek waarbij de groep 'zwevende kiezers' toeneemt. Je langdurig verbinden aan organisaties (politieke partijen, krant, verenigingen) zoals in de tijd van de verzuiling is steeds minder aan de orde. Ouders zullen steeds meer als veeleisend en kritisch worden ervaren.

Economische welvaart is niet meer vanzelfsprekend

De kans dat kinderen het economisch gezien beter hebben dan hun ouders is sterk afgenomen. In steeds meer gezinnen is sprake van (stille) armoede, veroorzaakt door werkloosheid. De tijd dat kinderen bijna altijd hoger opgeleid en welvarender zijn dan hun ouders is voorbij.

Technologische vooruitgang gaat razendsnel

De technologische ontwikkelingen sinds 1950 verliepen in een hoog tempo en brachten veel huishoudelijk gemak². Zij hebben geleid tot een enorme groei van de economie. De verwachting is dat er in de komende 20 jaar meer technologische vernieuwingen zullen plaatsvinden dan in de afgelopen 50 jaar³. Bepaalde beroepen zullen niet meer bestaan als de huidige basisschoolleerlingen op de arbeidsmarkt verschijnen. Nieuwe beroepen zijn daarvoor dan in de plaats gekomen waarvan wij het bestaan nu nog niet kennen.

Destabilisering gezinsleven en sociale problematiek

Steeds meer kinderen worden in hun vormende jaren geconfronteerd met een complexe opvoedingssituatie. Sociale problemen hebben een grote, remmende invloed op het welbevinden van kinderen. De thuissituatie is niet steeds een veilige plek om evenwichtig op te groeien.

² A. van Bergen, Gouden jaren. Hoe ons dagelijks leven in een halve eeuw onvoorstelbaar is veranderd (2014)

³ W. Vermeend in: Trouw, Letter&Geest, 1 november 2014, 13

Toenemende digitalisering en informatietechnologie

Leerlingen zijn voor het opdoen van kennis niet meer strikt afhankelijk van een leraar. Zij groeien op met een zich steeds sneller ontwikkelende ICT-infrastructuur die menig leraar voor nieuwe uitdagingen stelt. Ouders (en kinderen) halen hun kennis van het internet waarmee de autoriteit van de leraar niet langer vanzelfsprekend is. Leerlingen zullen er baat bij hebben om reeds op jonge leeftijd te leren programmeren en digitale bronnen te kunnen beoordelen.. Ook wordt het steeds meer van belang kinderen wegwijs te maken in de gevaarlijke aspecten van de sociale media.

Decentraliserende tendensen

De landelijke overheid treedt op veel terreinen terug en legt de verantwoordelijkheid neer bij gemeentes en de burgers zelf. De verzorgingsstaat verandert in een hoog tempo naar een maatschappij waarin de burger zijn participatie aan de samenleving moet organiseren. Nieuwe sociale verbanden zullen zich ontwikkelen. Te denken valt aan een herleving van de coöperatieve gedachte, nieuwe buurtorganisaties en initiatieven rond mantelzorg. Bestaande instituties, zoals kerken, krijgen concurrenten in de wijk. De school zal steeds meer een spilfunctie in wijken gaan krijgen.

Toenemende vraag naar flexibiliteit

Een duidelijke trend is de noodzaak om flexibel te zijn. Flexibele werktijden, tijdelijke contracten, ZZP'ers, thuiswerken en sneller van baan wisselen komen steeds meer voor op de arbeidsmarkt. De starheid van bepaalde vaste patronen (schooltijden, vakanties, aantal verplichte lessen) zal in toenemende mate ter discussie komen te staan, omdat ze als een knellend keurslijf worden ervaren door de autonome burger.

Culturele veelvormigheid

Onze regio verandert langzamerhand qua culturele samenstelling. Bepaalde stedelijke tendensen zijn ook bij ons waarneembaar. De verplichte huisvesting van statushouders (vluchtelingen) draagt hieraan bij. Vragen over mogelijke radicalisering kunnen zich gaan aandienen. De samenstelling van de ouderpopulatie wijzigt zich op sommige scholen sneller dan op andere. Wordt de school een afspiegeling van de wijk? Bestaat er een kans op een tweedeling?

Gepersonaliseerd leren

In toenemende mate komt het 'gepersonaliseerd leren' als nieuwe of voortgezette ontwikkeling naar voren. Maatwerk voor elk kind, aangepast aan zijn leerstrategie, motivatie en leerbehoefte komen in de plaats van centraal leerstofaanbod door één leraar, op één manier en op één moment. Adaptief digitaal leer materiaal zal de rol van de docerende leraar sterk veranderen⁴. De komst van 'datagedreven onderwijs' zal hier een grote bijdrage aan leveren⁵. Een herbezinning op het leerstofjaarklassensysteem is dan ook aan de orde.

School als gemeenschap

Juist door de komst van gepersonaliseerd (digitaal) leren zal de socialiserende functie van het onderwijs een grotere betekenis krijgen. De school blijft de plaats waar jonge mensen leren deel te nemen aan een collectief, waar geleerd wordt te delen en op je beurt te wachten. Thema's als burgerschapskunde, sociaal gedrag, rituelen, vieren en zorgen voor elkaar zullen bij uitstek op school aan de orde komen.

---

⁴ Zie bijvoorbeeld: www.coursera.com met talloze voorbeelden van perfecte instructies via internet. Zoek ook op de term 'Flipping the classroom' en via www.united4education.nl en www.operationeducation.nl.

⁵ Daphne Koller: "Teaching turns into een data science". Zo zullen in de toekomst bijvoorbeeld sensoren op het lichaam van een leerling gegevens over optimale concentratie doorsturen naar digitale systemen waardoor het juiste aanbod kan plaatsvinden.

Talentmaximalisatie

Het belang van een goede opleiding is overduidelijk. Een hoge opleiding heeft statistisch een voorspellende waarde: hoe hoger opgeleid, hoe gezonder je bent en hoe langer je leeft, hoe minder echtscheidingen enz. Steeds meer (hoger opgeleide) ouders zullen eisen gaan stellen aan de kwaliteit van het onderwijs. Niet uit te sluiten is dat dit op termijn zal leiden tot een tweedeling binnen het onderwijsaanbod.

In combinatie met de grotere aandacht voor leeropbrengsten kan een eenzijdigheid gaan optreden, nl. een nadruk op de cognitieve ontwikkeling. Het zoeken van een evenwicht tussen hoofd, hart en handen blijft een uitdaging.

Toenemende vraag naar brede voorzieningen voor 0 – 12 jaar

De naoorlogse generatie gaat binnenkort massaal met pensioen. Dit brengt met zich mee dat steeds meer mensen zullen moeten gaan deelnemen aan het arbeidsproces. De vraag naar dagopvang voor kinderen zal navenant toenemen, waarbij de doelgroep 0 – 4 jaar steeds nadrukkelijker in beeld komt.

Ontwikkelingen naar integrale kind-centra (IKC) tekenen zich af, m.n. bij de nieuwbouw van scholen. In zo'n IKC is sprake van een doorgaande lijn van 0 – 12 jaar met een eenduidig pedagogisch klimaat, hele dagopvang (voor-, tussen- en naschools) en continuo-rooster. Daarnaast zal zo'n IKC ruimte kunnen bieden aan andere maatschappelijke partners, zoals de muziekschool, e.d. Deze ontwikkeling past in de toenemende 'professionalisering van het opvoedende netwerk' rond kinderen.

Gezondheid

Kinderen die nu geboren worden hebben een steeds grotere kans om 100 jaar te worden. De wens om een langdurig kwalitatief goed leven houdt hiermee verband. Voor veel mensen staat gezondheid als eerste op hun verlanglijst. We zijn ons er steeds meer van bewust dat een actief beleid nodig is om gezondheid te bewerkstelligen. De eerste verantwoordelijkheid ligt bij de ouders. Tegelijkertijd dient de school hierbij een ondersteunende en soms zelfs richtinggevende rol te vervullen, omdat een categorie ouders onvoldoende in staat is deze verantwoordelijkheid op te pakken. Van scholen zal verlangd worden concreet beleid te ontwikkelen om gezond gedrag te bevorderen (aandacht voor overgewicht, roken, alcohol, drugs, sociale omgang, pestpreventie e.d.).

Roep om beter opgeleide leraren en directeuren

De tijd dat de leerkracht een autoriteit op zijn terrein was, is voorgoed voorbij. Openlijk klinkt kritiek op het opleidingsniveau van startende leraren en slecht presterende pabo's. Reken- en taaltoetsen moeten het tij keren. Ook aan zittende leraren worden hogere eisen gesteld. Permanente scholing wordt geëist, al of niet afgedwongen door de invoering van het lerarenregister ('levenslang leren'). Ook voor de directeuren wordt de lat steeds hoger gelegd (schoolleidersregister).

Elk kind passend onderwijs

Voor elke leerling een passend onderwijsaanbod, zo nabij mogelijk. Het concept sluit leerlingen niet uit (segregatie), maar maakt het onderwijs zo inclusief mogelijk. Passend onderwijs brengt met zich mee dat leerlingen niet beoordeeld worden op hun tekorten, maar juist op hun mogelijkheden. Dit vraagt van veel leerkrachten een andere manier van denken en handelen. Zij dienen zich te versterken in hun handelingsbekwaamheid en moeten leren omgaan met verschillen tussen leerlingen. Dit vraagt om de nodige professionalisering op dit terrein.

Tegelijkertijd zal de school zich moeten afvragen of de huidige structuur (één leraar, één groep, één lokaal) nog volstaat. Alleen een acrobaat kan veel ballen tegelijk in de lucht houden! Waarschijnlijker is dat specialisering gaat optreden en nieuwe functies hun intrede gaan doen in de basisschool.

Vorbereiding op beroep

Greenport Westland is onderdeel van de derde economie van Nederland. Veel jongeren kiezen echter niet voor een baan in deze innovatieve sector. De komst van de Horti Greenport Campus in Naaldwijk

zal hieraan tegemoet kunnen komen. Onze scholen dienen echter al een basis te leggen voor een weloverwogen beroepskeuze waarbij de groene sector (inclusief agro-logistiek, innovatieve techniek, duurzaamheid, robotica) niet voorbij wordt gelopen.

21st Century Skills

Wij leiden kinderen op voor beroepen die er straks niet meer zijn en voor beroepen die we nu nog niet kennen. Dat vraagt om een nieuwe doordenking van de inhoud van het onderwijsaanbod. Er ontstaat steeds meer consensus over de richting: meer nadruk op een onderzoekende, ondernemende, ontdekkende houding bij leerlingen, meer nadruk op wetenschap en technologie, meer aandacht voor breinleren, meer samenwerken, meer cultuureducatie, meer keuzevrijheid voor kinderen. Minder centrale instructie, minder aanbodgericht, meer uitdaging.

School en jeugdzorg

Door de decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeente zal meer dan tot nu toe de school worden betrokken bij de vragen vanuit de jeugdzorg. Scholen gaan zich op die manier toenemend medeverantwoordelijk voelen voor het brede welzijn van kinderen door deelname aan zorgoverleggen (met GGZ, politie, schoolarts, SPOW, leerplicht, sociaal kernteam e.d.).

Rendementsdenken

Het lijkt erop dat het rendementsdenken in het onderwijs ter discussie komt te staan. De universiteiten lijken als eerste in verzet te komen. Ook lijkt het of de politiek meer oog krijgt voor andere opbrengsten zoals sociale vaardigheden, dan die te meten zijn in cito-scores. De aandacht voor versterking van cultuureducatie gaat hiermee misschien hand in hand. De gedachte dat een mens meer is dan een productie-eenheid lijkt aan terrein te winnen. Kinderen nu dus leren creatief te zijn wordt meer van belang. Hoofd, hart én handen, een oude wijsheid die weer aan kracht wint.

3.e Wat kunnen wij?

Door middel van een SWOT-analyse⁶ wordt de context van onze school nader beschreven, waarbij vooral wordt stilgestaan bij de lokale aspecten. De uitkomst van deze analyse is mede bepalend voor het beleid waarbij onze sterke punten verder kunnen “groeien” (kans) of “verdedigd” (bedreiging) en onze zwakke punten “versterkt” (kans) of “losgelaten” (bedreiging) moeten worden.

Een interne sterkte-zwakteanalyse van levert het volgende beeld op:

<i>Locatie Sint Martinusstraat</i>	
Sterke punten	Ontwikkelpunten
<ul style="list-style-type: none"> • Eindopbrengsten op voldoende niveau • Leraren leggen duidelijk uit • Afstemming van het onderwijs op verschillen lukt goed • Werken in units werkt positief • Er wordt respectvol met elkaar omgegaan • Duidelijke afspraken en regels (gedragsprotocol/PBS/PAD) • Inzicht in veiligheidsbeleving • Gegevens worden gebruikt voor 	<ul style="list-style-type: none"> • Planning v. leerstof is vastgelegd, maar blijft aandachtspunt • Benoem doelen en activiteiten in werkplannen • de effecten van de zorg worden niet aantoonbaar geëvalueerd • Verbeteractiviteiten plannen en meetbaar maken • Implementeren burgerschap • Goede implementatie van rekenmethode

⁶ De SWOT-analyse is een managementmodel om de strategie van een organisatie te kunnen bepalen. SWOT staat voor: strength, weakness, opportunity en threat. In dit document gebruiken we de Nederlandse woorden: sterk, zwak, kans en bedreiging. Het model richt zich intern op de sterke en zwakke kanten van een organisatie en extern op de kansen en bedreigingen die ‘vanuit de markt’ op ons afkomen.

<p>verbeteractiviteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Start gemaakt met evaluatie van de leerresultaten • Borging van beleid door protocollen en lesobservaties • Goed geschoold professioneel team • Mogelijkheid praktisch onderwijs (o.a. koken, techniek, kasje) • Schoolgebouw • Warm en prettig schoolklimaat • Aanbod faalangst/SOVA <p>ACTIE: VERDER GROEIEN</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Met minder administratie meer te weten te komen. Betere balans • Werken met kwaliteitskaarten (Cees Bos) duidelijker implementeren • Afstemmen leerlijnen met de Windroos en uitwerking in leerplannen <p>ACTIE: VERDEDIGEN, OPPAKKEN</p>
---	--

<p>Kansen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Streven naar een hogere kwaliteit in het SBO • Tijdelijk of parttime plaatsing in het SBO • Gedragsgroep SBO als tussenvoorziening • Inrichten expertisecentrum • Ontwikkelen van arrangementen voor het regulier onderwijs • Bijdrage leveren aan professionalisering regulier BaO • Participatie in HIA's <p>ACTIE: VERSTERKEN</p>	<p>Bedreigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veelheid aan (administratieve) taken/vragen vanuit samenleving/omgeving • Type leerling • Financiële afhankelijkheid van het samenwerkingsverband • Streven naar hogere kwaliteit van de basisondersteuning in de basisscholen, met als verwachting een lagere deelname aan het SBO (voor de leerlingen misschien wel goed) <p>ACTIE: LOSLATEN, INDIEN MOGELIJK</p>
--	--

<i>Locatie Hoge Woerd</i>	
Sterke punten	Ontwikkelpunten
<ul style="list-style-type: none"> • Hoge opbrengsten begrijpend lezen en rekenen • Opbrengstbewustzijn • Warm, prettig schoolklimaat • Sterk en professioneel did. handelen • Ouders ervaren school als warm bad • Professioneel team • Gezamenlijke verantwoordelijkheid • Sterke onderwijskundige aansturing • Goede analysevaardigheden • Planmatige aanpak van begeleiding • Afstemming op de leerlingpopulatie • Ambities op leerling- en groepsniveau • Leraren leggen duidelijk uit • Rust in de groepen • Ouderbetrokkenheid 	<ul style="list-style-type: none"> • De relatie met breinleren • Goede implementatie van rekenmethode • Integratie van vakken • Kerndoelen in de gaten houden bij begrijpend lezen • Inzicht houden in veiligheidsbeleving van kinderen • Aanspreken op gemaakte afspraken • Leerlingengesprek en kinddoelen • Versterken samenwerking met ouders • Gedragsbeïnvloeding/methodiek sociaal emotioneel leren (SEL) • Afstemming leerlijnen met Boemerang en uitwerking in plannen

<ul style="list-style-type: none"> Werken in hoeken 's middags in onderbouw <p>ACTIE: VERDER GROEIEN</p>	<p>ACTIE: VERDEDIGEN, OPPAKKEN</p>
--	---

Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> Streven naar een hogere kwaliteit in het SBO Tijdelijk of parttime plaatsing in het SBO Gedragsgroep SBO als tussenvoorziening Inrichten expertisecentrum: OOC Ontwikkelen van arrangementen voor het regulier onderwijs Bijdrage leveren aan professionalisering regulier bao Het inrichten van een observatiegroep van 4 – 7 jarigen. Participatie in HIA's <p>ACTIE: VERSTERKEN</p>	<ul style="list-style-type: none"> Veelheid aan taken/vragen vanuit samenleving/omgeving Type leerling * Financiële afhankelijkheid van het samenwerkingsverband Streven naar hogere kwaliteit van de basisondersteuning in de basisscholen, met als verwachting een lagere deelname aan het SBO <p>*duidelijk omschrijven in SOP wat je aankunt</p> <p>ACTIE: LOSLATEN, INDIEN MOGELIJK</p>

3.f Onze concrete beleidsvoornemens

Wij hebben afgesproken de komende periode de volgende concrete doelen te willen bereiken:

- De school zal de aanbevelingen vanuit de fusiewerkgroep "identiteit" uitwerken en doorvoeren in haar onderwijs.
- De stuurgroep zal in de communicatie over de fusieschool aandacht besteden aan het interconfessionele karakter van de school.
- De school zal zich ontwikkelen naar een expertisecentrum, waarbij zij naast haar onderwijsfunctie ook expertise en ondersteuning zal geven aan de scholen binnen het samenwerkingsverband.
- De schoolondersteuningsprofielen van beide locaties zullen in het schooljaar 2015-2016 nader op elkaar worden afgestemd. Er komt een duidelijke omschrijving van wat het SBO aan kan.
- De eisen gesteld aan de domeinen binnen de basisondersteuning van beide locaties worden nader bekeken en op elkaar afgestemd. Verbeterpunten worden opgenomen in het meerjarenplan.
- Conform het fusierapport is het van het grootste belang om z.s.m. maart/april 2015 een beslissing te nemen over de inrichting van een observatieafdeling voor de opvang van leerlingen van 4 -7 jaar (oude IOBK-gedachte). In verband met de behoeften van de leerlingen achten wij het verstandig om dit in locatie Hoge Woerd te laten plaatsvinden en de samenwerking met de Strandwacht verder vorm te geven. Momenteel is er een overleg gepland met gemeente en Jeugdformaat om op basis van casuïstiek te bekijken waar de meeste leerlingen naar uitstromen. De ervaring van de afgelopen jaren leert, dat op dit moment de uitstroom richting SO 4 en SBO ligt.
- 21st Century Skills: meer nadruk op een onderzoekende, ondernemende, ontdekkende houding bij leerlingen, meer nadruk op wetenschap en technologie, meer aandacht voor breinleren, meer samenwerken, meer cultuureducatie, meer keuzevrijheid voor kinderen.
- Toenemende digitalisering en informatietechnologie: De bestaande websites van de beide locaties zullen worden ondergebracht op de algemene website van SBO De Diamant. De website van de locatie Hoge Woerd zal hierbij vernieuwd gaan worden.
- Aandacht voor brede talentontwikkeling van leerlingen en hoe hiermee om te gaan is een belangrijke uitdaging voor het onderwijs.
- School als gemeenschap met thema's als burgerschapskunde, sociaal gedrag, rituelen, vieren en zorgen voor elkaar.
- Eind 2015 is vastgesteld op welke (aangepaste) wijze de ouderbetrokkenheid in de vorm van een schooladviesraad of een daarmee vergelijkbare structuur statutair wordt vastgelegd.
- Elke school heeft uiterlijk in 2016 een inhoudelijke discussie gevoerd over de vraag in hoeverre leerlingen deelnemen aan gesprekken tussen school en ouders. Deze discussie wordt gevoerd vanuit

het DIRB. Uiteraard hoeven scholen die hiermee aan de slag willen niet te wachten op de uitkomst van deze discussie.

13. In 2015 start (c.q. wordt voortgezet) het overleg tussen [scholen] over de vraag hoe integrale kindcentra (IKC) kunnen worden gevormd. Vervolgens wordt begin 2016 een projectgroep gevormd die deze ontwikkeling concreet organiseert. Hierbij wordt de brede schoolontwikkeling betrokken.
14. Elke school heeft uiterlijk in 2019 het continurooster ingevoerd, tenzij er dringende redenen zijn dit niet te doen. In het DIRB vindt hierover regelmatig uitwisseling plaats.
15. Uiterlijk in 2016 is binnen de stichting een discussie gevoerd over de wenselijkheid van het vieren van enkele van huis uit niet-protestantse religieuze feesten (carnaval, Suikerfeest e.d.).
16. Elke school is actief bezig om jaarlijks geld in te zamelen voor tenminste één goed doel. Aan dat doel wordt de nodige aandacht besteed tijdens lessen en/of acties.
17. Scholen besteden aan het thema energie aandacht tijdens lessen over duurzaamheid. Hierbij kan WNME een rol spelen.
18. Vanuit de school worden ouders met financiële problemen actief geïnformeerd over het Westlandse Kindpakket en Stichting Leergeld.
19. Scholen houden nauw contact met instanties zoals de sociaal makelaars van Vitis, CJG en School's Cool in Westland indien de gezinssituatie van de leerlingen daartoe aanleiding is.
20. Aandacht voor complexe gezinssituaties door kennis te hebben van de hulporganisaties rondom kinderen.
21. Onze school voert een actief beleid om vrije publiciteit te genereren (bijvoorbeeld in huis-aan-huisbladen). In het taakbeleid wordt hiervoor ruimte gemaakt. De publicaties worden verzameld in een "PR-boek". Zie ook punt 2.

4. De vormgeving van ons onderwijs

4.a Onze onderwijskundige doelen

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe het onderwijs op de school vormgegeven wordt. In de beschrijving van dit hoofdstuk wordt duidelijk gemaakt, hoe invulling wordt gegeven aan de wettelijke opdracht van het onderwijs, rekening houdend met de missie van de school en hetgeen in de komende schoolplanperiode gerealiseerd wordt gezien de visie.

Wettelijke opdracht van het onderwijs

In de wet op het primair onderwijs staat in een aantal artikelen beschreven aan welke eisen het onderwijs moet voldoen. Hieronder wordt aangegeven op welke wijze wij invulling geven aan deze wettelijke eisen.

Ononderbroken ontwikkeling

Artikel 8 lid 1 van de WPO geeft aan: Het onderwijs wordt zodanig ingericht, dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. Beide locaties stellen voor alle leerlingen in de school ontwikkelingsperspectieven (OOP) op en een uitstroomperspectief (UP) vanaf een DL van 20.

Het onderwijs is afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen en deze staan beschreven in het groeps- /werkplan.

Brede ontwikkeling

Artikel 8 lid 2 WPO geeft aan: Het onderwijs richt zich in elk geval op de emotionele en de verstandelijke ontwikkeling, en op het ontwikkelen van creativiteit, op het verwerven van noodzakelijke kennis en van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden (**brede ontwikkeling**).

Op onze school geven we hieraan als volgt vorm:

Locatie Sint Martinusstraat. maakt gebruik van de methode PAD (programma alternatieve denkstrategieën) en werkt met een gedragsprotocol geënt op PBS. Locatie Hoge Woerd werkt met de verouderde methode SOVA(s) In het komend schooljaar zullen de beide locaties het aanbod voor sociaal emotioneel leren op elkaar afstemmen. Locatie Hoge woerd volgt de leerlingen in hun sociaal emotionele ontwikkeling met het ontwikkelingsvolgmodel van Memelink. Om het welbevinden van de kinderen te onderzoeken in de school wordt twee keer per jaar de kanjervragenlijst afgenomen.

Locatie Sint Martinusstraat biedt Sova training en faalangstreductietraining aan voor de leerlingen die dat nodig hebben.

Multiculturele samenleving

Artikel 8 lid 3 WPO geeft aan: Het onderwijs:

- gaat er mede van uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving,
- is mede gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie, en
- is er mede op gericht dat leerlingen kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden, in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal. In hoofdstuk 5b wordt de invulling hiervan nader toegelicht.

Kerdoelen

Artikel 9 lid 5 WPO geeft aan: Ten aanzien van de onderwijsactiviteiten, genoemd in het eerste tot en met vierde lid, worden bij algemene maatregel van bestuur de kerndoelen vastgesteld.

Artikel 9 lid 6: Voor de school geldt de eis dat zij tenminste de kerndoelen bij haar onderwijsactiviteiten als aan het eind van het basisonderwijs te bereiken doelstellingen hanteert.

De school waakt ervoor dat alle leerlingen tot en met groep 8 de lesmethoden ook krijgen aangeboden, met uitzondering van de leerlingen met een eigen leerlijn.

Hieronder volgt een beschrijving van de leerstofgebieden die op onze school aan de orde komen en die voldoen aan de kerndoelen.

4.b De inhoud van ons onderwijs

Vakgebied	Methode / materialen Locatie Hoge Woerd	Methode/ materialen Locatie Sint Martinusstraat	Beleidsvoornemen / plannen
Zintuigelijke ontwikkeling	Ontwikkelingsvolgmodel Memelink	Materiaal HandelingsPlan waarin de auditieve- visuele-, motorische aspecten van diverse methoden via opdrachtkaarten worden aangeboden.	Afstemming tussen beide locaties in de komende planperiode in het volgen van de brede ontwikkeling van het jonge kind

Schrijven	Schrijven in de basisschool (nieuwste versie 2011)	Novo skript	Aanschaf methode voor voorbereidend schrijven voor de groepen 1, 2 en 3 in 2011
Lichamelijke ontwikkeling	Basislessen bewegingsonderwijs Breinleren als fundament voor de ontwikkeling van executieve functies	Basislessen bewegingsonderwijs	Ontwikkeling van een vakwerkplan gymnastiek met vernieuwde basislessen bewegingsonderwijs aangevuld met kennis en lessen van de vakleerkrachten en de daarbij behorende methode in 2011
Nederlandse taal	Taal actief (tweede versie 2001) Spelling op maat (2013)	Schatkist (2009) Taaltrapeze (deze methode gaat eruit en moet vervangen worden) Woordbouw / spelling in de lift	Aanschaf van een nieuwe taalmethode 2015-2016 (mogelijk Taal op maat) Taalwerkgroep beziet of locatie Boemerang schooljaar 2015-2016 kan starten met spelling op maat
Lezen	Leeslijn Nieuwsbegrip (2005) Tekstverwerken (2006)	Leeslijn Nieuwsbegrip (2005)	Leesmethode vervangen vanaf 2016 Taalwerkgroep beziet of beide locaties in de komende planperiode overstappen op Nieuwsbegrip XL
Rekenen en wiskunde	Alles telt (2009)	Alles telt (2009)	De locaties zijn overeengekomen in het schooljaar 2015-2016 te starten met de implementatie van: Alles telt.
Engels	Real English; Let's do it	Take it easy (2009)	De locaties zullen in schooljaar 2015-2016 starten met de methode: Take it easy
Aardrijkskunde	Wijzer in de wereld (2002)	De grote reis (2006)	Afstemming tussen beide locaties in het methodisch aanbod van de wereldoriënterende vakken zal in de komende planperiode gerealiseerd worden
Geschiedenis	Wijzer in de tijd (2002)	De grote reis(2006)	
Natuur en techniek	Wijzer in de natuur (1999)	De grote reis (2006)	

Bevordering sociale redzaamheid	Sova(s) in de klas (1996) Ontwikkelingsvolgmodel Memelink	PAD (1987) (aspecten van PBS in een gedragsprotocol uitgewerkt)	De locaties zullen in schooljaar 2015-2016 afstemming zoeken in de methodische aanpak op het gebied van SEL
Seksuele ontwikkeling	Relaties en seksualiteit (2011)	Relaties en seksualiteit (2011)	
Expressie- activiteiten	Serie Moet je doen	Serie Moet je doen	
Verkeer	Veilig verkeer Nederland: Stap vooruit (2014)	Veilig verkeer Nederland: Stap vooruit (2014)	Met ingang van schooljaar 2014-2015 zijn beide scholen gestart met deze nieuwe methode
Godsdienstonderwijs	Regenboogreeks	Trefwoord(2008)	Schooljaar 2014-2015 zal een besluit genomen worden voor mogelijk Trefwoord (2008) Locatie Hoge woerd draait nu proef met deze methode Kopieermappen Geestelijke stromingen aanschaffen in 2015-2016

4.c ICT

Ict biedt ons uitdagingen en mogelijkheden. In volgorde van tijd en prioriteit zullen we dit zoeken op de volgende onderdelen.

* Ict inzetten om gepersonaliseerd leren vorm te geven. We zullen software gebruiken die leren (voor de leerlingen) en voorbereiden, evalueren en administratie (voor de leerkrachten) tijd en plaats onafhankelijk maakt. Bovendien zullen we zo veel mogelijk adaptieve software gebruiken, waardoor differentiatie makkelijker mogelijk is.

* Het inzetten van mobiele devices zoals kleine laptops en tablets om ict flexibeler te gaan gebruiken in ons onderwijs.

* Om de ict kosten in de hand te kunnen houden zullen we ook zoeken naar mogelijkheden om ict hardware, die de leerlingen thuis toch al hebben, op school te kunnen gebruiken.

* Ict is in de eerste plaats een hulpmiddel voor de leerlingen om de lesstof zo goed mogelijk eigen te maken. We mogen echter niet voorbij gaan aan de vraag uit de maatschappij om het programmeren een plaats te geven in het curriculum.

Locatie Sint Martinusstraat: De ICT-voorziening bestaat uit drie computereilanden, één bedoeld voor de groepen 1 en 2 met twee computers, één voor de groepen 3 en 4 met acht computers, de andere voor de groepen 5 t/m 8 met twaalf computers. Verder beschikt iedere groep over tenminste 1 computer die is aangesloten op het netwerk. Ook worden er computers in de klaslokalen of in werkhoecken op de gang gebruikt voor onderwijskundige ondersteuning van leerkrachten en leerlingen. Methodegebonden software maakt met andere verwerkingsvormen van de methode geïntegreerde toepassing mogelijk.

Tevens zullen digitale beelden en beamers een grotere rol spelen bij het presenteren door leerkrachten en leerlingen.

Locatie Hoge Woerd: Alle groepen werken met een digibord en in elke groep zijn twee computers beschikbaar. In de centrale ruimtes staan computers opgesteld waar een ieder gebruik van kan maken. In de aula van de bovenbouw staan twaalf computers opgesteld waar een groep als geheel gebruik van kan

maken. De afstemming van de computerprogramma's op beide locaties zal in de komende planperiode plaatsvinden.

Omdat onze samenleving steeds meer visueel ingesteld raakt en dit ook voor kinderen geldt, is deze visuele presentatie een versterking voor ons onderwijs.

Naast deze ontwikkelingen gaat de school gebruik maken van ondersteunende programma's voor de verschillende vakgebieden. Deze programma's bieden leerlingen de mogelijkheid tot extra ondersteuning of herhaling, maar kan ook extra verdieping bieden.

De school heeft een leerkracht met de specifieke taak ICT. De ICT'er draagt zorg voor een goed aanbod van ondersteunende programma's en de implementatie hiervan. De ICT'er maakt deel uit van het PCPOW-netwerk ICT waar met name kennisuitwisseling centraal staat. Beide locaties hebben daarnaast een leerkracht met ondersteunende ICT taken.

4.d. Leertijd

Onze school stelt aan de hand van het regionaal vastgestelde vakantierooster een urenberekening op voor een komend schooljaar. In deze berekening worden de vakantiedagen, studiedagen en eventuele vrije dagdelen geplaatst. De school biedt aan de onderbouwgroepen minimaal 880 uur en aan de bovenbouwgroepen minimaal 1000 uur. De uren worden evenredig verdeeld over de acht leerjaren en de verschillende vakgebieden. Wij verantwoorden ons over de leertijd in onze weekplanning. In het kader van opbrengstgericht werken kijken wij kritisch naar de effectieve leertijd voor de vakken rekenen, lezen en taal. Er wordt rekening gehouden met marge-uren i.v.m. calamiteiten.

4.e Zorg en begeleiding

Artikel 8 lid 4 WPO geeft aan: Ten aanzien van leerlingen die extra zorg behoeven, is het onderwijs gericht op individuele begeleiding die is afgestemd op de behoeften van de leerling.

In lid 6 staat: De scholen voorzien in een voortgangsregistratie omtrent de ontwikkeling van leerlingen die extra zorg behoeven.

Onze school heeft haar kwaliteit t.a.v. de leerlingenzorg ingericht in relatie tot de zorgstructuur zoals die door het samenwerkingsverband SPOW wordt gehanteerd. Binnen het SPOW zijn niveaus van kwaliteitszorg vastgesteld. De volgende niveaus worden onderscheiden:

- Niveau 0: het aanbod van het onderwijs
- Niveau 0': extra zorg van de leerkracht
- Niveau 1: extra zorg intern ter ondersteuning van de leerkracht
- Niveau 2: extra zorg extern ter ondersteuning van de leerkracht
- Niveau 3: aanmelding bij het SPOW (samenwerkingsverband primair onderwijs Westland)
- Niveau 4: aanmelding voor HIA-overleg

De school hanteert het Cito-leerlingvolgsysteem om de ontwikkelingen van zowel de individuele leerling als ook van de groep te volgen.

T.a.v. passend onderwijs zullen wij maatregelen treffen conform wettelijke kaders en afspraken die hierover worden gemaakt in ons samenwerkingsverband. Op dit moment is nog niet voldoende duidelijk op welke wijze passend onderwijs wordt vormgegeven.

Hieronder wordt beknopt weergegeven op welke wijze de zorgstructuur op onze school functioneert:

Beide locaties hebben een zorgstructuur die de principes van de 1 - zorgroute in zich hebben, maar op beide locaties anders vormgegeven wordt. Het voert te ver om beide zorgstructuren hieronder uitvoerig te beschrijven, maar belangrijker is om deze als speerpunt op te nemen in dit schoolplan. Tevens hanteren beide locaties een ander leerling- en administratiesysteem (Esis en Parnassys). Ook hier zal in de planning voorrang worden gegeven aan uniformering.

4.f Opbrengsten en opbrengstgericht werken

De school is van mening dat het van belang is systematisch aandacht te besteden aan het verbeteren van de prestaties van de leerlingen, met name op het gebied van taal en rekenen. Een belangrijke voorwaarde hiertoe is een opbrengstgerichte attitude van het management en de leerkrachten van de school. De school werkt hier op de volgende manier aan.

De opbrengstverwachting

We willen de kwaliteit van het onderwijs aantoonbaar maken door middel van het vaststellen van de opbrengsten, uitgaande van de volgende uitgangspunten:

- we gaan zoveel mogelijk uit van betrouwbare, valide en adequaat genormeerde toetsen (COTAN – norm),
- we hanteren de nieuwste toetsen op dit gebied (nieuwer dan Cito 2002),
- het gebruiken van zowel de methodegebonden toetsen als landelijk genormeerde methodeonafhankelijke toetsen,
- we besteden aandacht aan het leerrendement van de zorgleerlingen (Pro,LWOO en VMBO) door:
  - het opstellen van een realistisch ontwikkelingsperspectief,
  - het opstellen van tussendoelen in relatie tot het ontwikkelingsperspectief
  - het volgen van de ontwikkelingen m.b.t. de tussendoelen en het ontwikkelingsperspectief,
- we vergelijken de resultaten met een overeenkomstig samengestelde leerlingenpopulatie,
- de inspectie hanteert relatieve normen; beneden gemiddelde toetsscores worden als onvoldoende gewaardeerd,
- de inspectie spreekt een zo stabiel mogelijke oordeel uit door de beoordeling van de eindresultaten te baseren op de resultaten van tenminste drie jaargroepen en de beoordeling van de resultaten gedurende de schoolperiode op ten minste vijf toetsen,
- we verantwoorden ons elk jaar aan de hand van dezelfde toetsen.

De intern begeleiders van de school zullen met team en MT de gegevens analyseren op leerling-, groeps- en schoolniveau. Aan de hand van de analyses zal de school waar nodig verbeterpunten formuleren en opnemen in het kwaliteitssysteem.

4.g Referentieniveaus

De leerkrachten zijn bekend met de referentieniveaus. Het huidige aanbod en de doorgaande leerlijn sluiten aan bij datgene wat de leerlingen moeten kennen en kunnen aan het einde van groep acht. Als SBO zullen wij ook onze streefdoelen gaan beschrijven. Leerkrachten zijn in staat de referentieniveaus toe te passen voor leerlingen die een eigen leerlijn gaan volgen.

4.h Onderwijs aan langdurig zieke kinderen

Ook zieke leerlingen, thuis of in het ziekenhuis, hebben recht op onderwijs. Het voorkomt dat zij leerachterstanden oplopen en het geeft hen een daginvulling. Volgens de wet zijn scholen zelf verantwoordelijk voor het onderwijs aan hun zieke leerlingen. Leerkrachten van onze school kunnen hierbij ondersteund worden door een consulent Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen Haaglanden (OZLH) van het HCO.

Bij een opname in het ziekenhuis kan de ouder ondersteuning vragen bij het onderwijs van het kind. Dit verzoek kan rechtstreeks bij het HCO gedaan worden. Ook is het mogelijk om dit via de pedagogische zorg of het afdelingshoofd van het ziekenhuis te doen.

Ook als uw kind ziek thuis is, kan een beroep worden gedaan op ondersteuning bij het onderwijs. Hiervoor moet contact worden opgenomen opnemen met het HCO.

De leerkracht en intern begeleider maken met de ouders of verzorgers in overleg met de consultant OZLH afspraken over inhoud en vorm van de ondersteuning.

4.j Onze concrete beleidsvoornemens

Wij hebben afgesproken de komende periode de volgende concrete doelen te willen bereiken:

1. De school zal de aanbevelingen vanuit de fusiewerkgroep onderwijs verder uitwerken en doorvoeren in haar onderwijs.
2. De school zal het kind meer en meer centraal stellen in zijn ontwikkeling, waarbij het passend perspectief voor ieder kind het uitgangspunt is.
3. De school zal de ouderbetrokkenheid vergroten en de ouders nadrukkelijker betrekken bij de ontwikkeling van hun kind.
4. De school implementeert de nieuw gekozen methode voor rekenen en houdt hierbij rekening met de referentieniveaus.
5. De school stelt een werkgroep "taal" samen, die voor een nadere afstemming zorgt in het aanbod op beide locaties en houdt hier rekening met de referentieniveaus. Tevens zal zij de kerndoelen van begrijpend lezen goed bewaken.
6. De school zal daar waar mogelijk meer en meer de vakken gaan integreren.
7. De school stelt een werkgroep samen die op basis van een gemeenschappelijke visie onderzoek zal doen naar een nieuwe methode "sociale vaardigheden".
8. De school stelt een ICT plan op, waarin de uitdagingen en mogelijkheden voor de toekomst worden beschreven.
9. De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van de kinderen.
10. De school heeft een effectief pestpreventieprogramma geïntegreerd in hun schoolplan.
11. De school inventariseert de methodes van de beide locaties en neemt deze op in het meerjarenbeleidsplan.
12. De school zal de interne zorgstructuren van beide locaties nader afstemmen en daar waar nodig afstemmen met het samenwerkingsverband. Hierbij denken we onder andere aan de overlegstructuur, groepsindelingen, zorgdocumenten, leerlingvolgsystemen, leerlijnen, participatie in het samenwerkingsverband, e.d.
13. De verbeterpunten uit de zelfevaluatiescan basisondersteuning SPOW van beide locaties worden in 2015 -2016 toegevoegd aan het meerjarenplan.
14. De school heeft een protocol 'omgang sociale media' ontwikkeld. Dit proces wordt aangestuurd door de bovenschoolse ICT-coördinator.
15. De school beschrijft op welke wijze zij aandacht besteedt aan mediawijsheid (het gebruik van sociale media door leerlingen) en bevordering gezond gedrag.
16. De school zorgt voor een goed werkende overdracht tussen ketenpartners (kinderopvang – basisschool – voortgezet onderwijs).
17. De school werkt nadrukkelijk aan het versterken van het thema 'cultuureducatie' waarbij het aanbod van Cultuurweb Westland zoveel mogelijk wordt benut (zoals opleiding tot ICC'ers).
18. De school werkt nadrukkelijk aan het versterken van het thema 'wetenschap en technologie' en biedt aantrekkelijke beroepsvoorlichting aan door gebruik te maken van Westlandse bedrijven en/of initiatieven. Zij werkt actief mee aan het realiseren van het bestuurlijk convenant 'Greenport en Technologie'.
19. De school heeft een keuze gemaakt voor een onderwijsconcept dat aansluit bij de nieuwste inzichten in onderwijsland. De scholen maakt daartoe uiterlijk in 2016 een planning waarin visievorming, digitalisering, scholing en begeleiding zijn opgenomen. Koploperscholen krijgen financiële ondersteuning vanuit de stichting.
20. De school benut Vensters PO om actueel verslag te doen van hun onderwijskundige resultaten.
21. De school beschrijft de streefniveaus voor tussendoelen en einddoelen.

5. Onze zorg voor kwaliteit

5.a Doelen van onze kwaliteitszorg

Onze school streeft naar kwalitatief goed onderwijs waarbij we extra zorg geven aan leerlingen die dat behoeven. Hierbij maken wij gebruik van onze intern zorgsysteem (IB). Indien wij als school tot de conclusie komen dat we extra hulp nodig hebben, schakelen we – na overleg met de ouders/verzorgers - externe partners in. Daarnaast worden er verschillende instrumenten gebruikt om de kwaliteit van het onderwijs en de school te toetsen met als doel deze waar nodig te verbeteren.

5.b Inrichting van onze kwaliteitszorg

Om de kwaliteit te toetsen werkt de school met de kwaliteitskaarten WMK PO of BAS, met tevredenheidsonderzoeken en de tussentijdse en eindresultaten van de leerlingen. De resultaten en de plannen van aanpak worden gecommuniceerd met de betreffende instanties, ouders, leerkrachten, onderwijsinspectie, college van bestuur.

T.a.v. de kwaliteit leerlingenzorg is deze ingericht in relatie tot de zorgstructuur zoals die door SPOW wordt gehanteerd.

Daarnaast draagt de school zorg voor kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van overdragen kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.

Hieronder volgt de werkwijze t.a.v. de kwaliteitszorg op onze school.

WMK PO / Afspraken gemaakt gebaseerd op BAS (Bouwen aan een Adaptieve School)

De locaties maken gebruik van de kwaliteitskaarten WMK PO en kwaliteitskaarten gebaseerd op BAS. Jaarlijks worden er twee of meer kaarten behandeld, waarbij het de voorkeur heeft kaarten te gebruiken die betrekking hebben op onderwijsontwikkeling of op onderdelen die extra aandacht of verbetering behoeven. Aan de hand van de resultaten wordt er een plan van aanpak opgesteld. Na een afgesproken periode wordt er geëvalueerd en bepaald of de gestelde doelen gehaald zijn. Als deze nog niet gehaald zijn wordt het plan van aanpak aangepast. Naast de kwaliteitskaarten maken de locaties ook gebruik van tevredenheidsonderzoeken onder leerkrachten, ouders en leerlingen. De resultaten hiervan worden aan de betreffende doelgroep bekend gemaakt en ook besproken in de MR. Naar aanleiding van de resultaten wordt besloten welke onderwerpen verbetering vragen en wordt er een plan van aanpak opgesteld. De resultaten van de kwaliteitskaarten en tevredenheidsonderzoeken zijn tijdens de voor- en najaarsoverleggen met het college van bestuur onderwerp van gesprek. Het streven is om genoemde systemen op elkaar aan te laten sluiten.

Opbrengstgericht werken

T.a.v. de onderwijsresultaten willen de locaties op de volgende wijze afstemmen. De school hanteert een format opbrengstgericht werken waarin de resultaten van de afgelopen drie jaar zijn geplaatst. Dit zijn zowel tussentijdse als ook eindresultaten. In dit format staat ook vermeld welke resultaten de school nastreeft. T.a.v. de Cito-eindtoets wil onze school minimaal het gemiddelde scoren. De kenmerken van de leerlingpopulatie zijn ook in dit format opgenomen. Hierdoor hebben wij inzicht op de onderwijsbehoeften van onze leerlingen.

Aan de hand van deze resultaten stelt de school trendanalyses op en bepaalt vervolgens welke onderdelen verbetering behoeven. De school stelt hiervoor een plan op. Er wordt vervolgens gewerkt volgens het principe van de PDCA-cirkel (Plan - Do - Control - Act). Belangrijke indicatoren voor verbetering zijn onderwijstijd, onderwijsaanbod en didactische aanpak.

Schooljaarplan

De school stelt jaarlijks een schooljaarplan op waarin de verschillende verbeteringen worden vermeld. Dit plan wordt zowel halverwege als aan het einde het schooljaar geëvalueerd met het schoolteam. Het MT van de school bespreekt de ontwikkelingen van het schooljaarplan elk kwartaal om zodoende vinger

aan de pols te houden. Aan het einde van het schooljaar wordt het schooljaarplan geëvalueerd en wordt er een nieuw schooljaarplan opgesteld. Deze evaluatie maakt onderdeel van het jaarlijks op te stellen jaarverslag.

Zowel in het jaarverslag als ook in de schoolgids en nieuwsbrief worden belanghebbenden op de hoogte gesteld van de resultaten van de school en de te ontwikkelen zaken. De school vindt het van groot belang dat ouders inzicht hebben in de kwaliteit van de school en ook geïnformeerd worden over de schoolontwikkelingen.

Burgerschap

De kennis en vaardigheden t.a.v. burgerschap worden aangeleerd binnen verschillende vakken. Voor kennis verwijzen we vooral naar de onderdelen aardrijkskunde, geschiedenis en taal.

Daarnaast we willen ook wijzen op de vaardigheden voor actief burgerschap. We denken dan aan: Democratie: het maken en werken in gemengde groepjes, het maken van afspraken en regels, anti-pestaanpak, besluiten nemen, problemen oplossen, groepswork, vrijheid vieren(4/5 mei), staatsinrichting. Participatie: klassendienst, goede doelen, tutorlezen, omgaan met verantwoordelijkheid, mensen uit de maatschappij in de klas halen, leerlingen kennis laten maken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

Identiteit: vieren (Koninginnedag), bezoeken bijzondere plekken in omgeving, religieuze feesten, band met kerken, aandacht voor verschillende geestelijke stromingen.

Op locatie Hoge Woerd is een website ontwikkeld waar de verschillende onderdelen die betrekking hebben op burgerschap samengebracht zijn. Deze website wordt aangepast in de komende planperiode en gedeeld met de andere locatie.

Kwaliteit leerlingenzorg

Driejaarlijks wordt er een oudertevredenheidsonderzoek, een personeelstevredenheidsonderzoek en een leerlingtevredenheidsonderzoek afgenomen.

PCPOW heeft een klachtenregeling vastgesteld. Deze is in hoofdlijnen gepubliceerd in onze schoolgids. De volledige tekst staat op de website van PCPOW⁷.

De school zal voor beide locaties de systematiek over de verantwoording van de gerealiseerde onderwijskwaliteit afstemmen en de richtlijn die gebruikelijk is binnen de PCPOW gaan hanteren. (Hierbij valt te denken aan schoolgids, nieuwsbrieven, jaarverslagen, e.d.)

5.c Onze concrete beleidsvoornemens

1. De school zal de verbeteractiviteiten vanuit het jaarplan inzichtelijk en meetbaar maken
2. De werkplannen en groepsplannen van beide locaties zullen nader bekeken en afgestemd worden, waarbij rekening gehouden wordt met de uitgangspunten van de 1 zorgroute.
3. De school zal de systematieken van de opbrengsten op beide locaties nader bekijken en op elkaar afstemmen.
4. De school zal een systeem opzetten, waarbij de effecten van de zorg aantoonbaar worden geëvalueerd
5. De school zal streven naar een betere balans in de administratie met de middelen die hiervoor beschikbaar zijn
6. Het werken met kwaliteitskaarten zal op beide locaties nader worden bekeken en afgestemd.
7. De verbeterpunten uit de leerling-, ouder- en personeelstevredenheidsonderzoeken van beide locaties worden in 2015 -2016 toegevoegd aan het meerjarenplan
8. De school zal voor beide locaties de systematiek over de verantwoording van de gerealiseerde onderwijskwaliteit afstemmen en de richtlijn die gebruikelijk is binnen de PCPOW gaan hanteren.

---

⁷ Zie: bijlage 8.i.

6. Ons personeelsbeleid

6.a De inzet van ons personeel

Om te komen tot een verantwoord personeelsbeleid maakt onze school gebruik van een IPB-traject. De school werkt met een gesprekkencyclus waarbij naast functionerings- en beoordelingsgesprekken ook POP-gesprekken plaatsvinden. Een beoordelingsgesprek vindt in de regel een keer in de drie jaar plaats. Leerkrachten die tijdelijk in reguliere dienst zijn krijgen in het jaar dat zij tijdelijk zijn aangesteld naast een functioneringsgesprek ook een beoordelingsgesprek. In het personeelshandboek van PCPOW is het beleid rondom vermelde gesprekken verder uitgewerkt.

Het formatiebeleid wordt op stichtingsniveau vastgesteld. Het uitgangspunt is dat elke school uitkomt met de haar toegewezen formatie. Indien sprake is van een evident knelpunt, kan een beroep gedaan worden op de bovenschoolse middelen.

Het schoolformatieplan wordt in concept in april voorgelegd aan de MR nadat eerder een akkoord is verkregen van het college van bestuur.

Het definitieve schoolformatieplan wordt medio mei ingestuurd naar het bestuursbureau.

Het management van onze school wordt gevormd door de schooldirecteur en twee locatieleiders.

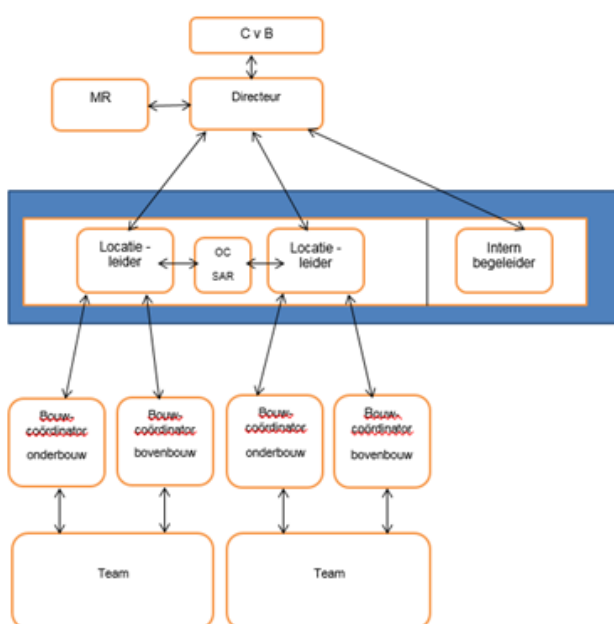
Op dit moment werken er 37 leerkrachten op onze school als groepsleerkracht voor onze huidige 20 groepen. De school heeft een twee intern begeleiders. Daarnaast beschikt onze school over een 4 –tal onderwijsassistent die ingezet wordt voor met name de groepen 1t/m 4 en flexibel en afhankelijk van onderwijsbehoeften, ook in de middenbouw en bovenbouw

Onze school biedt stageplaatsen aan voor PABO-studenten en SPW-studenten.

De school maakt onderdeel uit van “opleiden in de school”. Beide locaties beschikken over een stagecoördinator. Deze begeleiden de stagiaires en de praktijkbegeleiders.

De school heeft ongeveer 60 medewerkers, waarvan de meesten parttimers zijn. Van de 40 medewerkers zijn er 6 man. De leeftijdsopbouw van het personeel is redelijk verdeeld. De meeste medewerkers zitten in de leeftijdscategorie (30-50)

Organogram fusie Windroos – Boemerang fusie:

Tenslotte: Part-time banen zijn structureel geworden op beide locaties. Het aantal mannelijke collega's is gedaald tot zes op twee locaties. I.v.m. de terugloop van leerlingen in het Westland voorzien wij een vergrijzing van ons schoolteam. Een zorgelijke ontwikkeling omdat wij ook jonge leerkrachten een plaats willen bieden op onze school.

6.b Doelen van ons personeelsbeleid

De school stelt zich de volgende doelen t.a.v. het personeelsbeleid:

1. Het interconfessionele karakter komt ook tot uiting in het aanname beleid van het personeel.
2. Het creëren van goede arbeidsvoorwaarden en een duidelijke rechtspositionele basis die zekerheid biedt en perspectieven geeft.
3. Het bevorderen van een goede werksfeer en een goed werkklimaat waarin het personeel tot zijn recht komt, zich geaccepteerd en veilig voelt en waar samenwerking bevorderd wordt.
4. Het komen tot verbetering en optimalisering van de kwaliteit van de arbeid door een goede uitvoering van het normjaartaakbeleid in overleg met het personeel.
5. Het realiseren van een effectieve inzet van mensen ten behoeve van de doelstelling van de school: het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs. Zie hieronder mobiliteit en functiemix.
6. Verhouding man/vrouw verhogen naar minimaal 25% man.
7. Voltoeien regeling functiemix met als doelstelling minimaal 30% van de medewerkers in een functie LB op schoolniveau en 42% op stichtingsniveau.
8. Verdere professionalisering van het personeel anticiperend op de ontwikkeling van een expertisecentrum.

Mobiliteit

Onze stichting bevordert vrijwillige mobiliteit omdat dit een bijdrage levert aan de verdere ontwikkeling van een medewerker maar ook van een school. In het personeelshandboek wordt het beleid rondom vrijwillige mobiliteit verder toegelicht.

Naast vrijwillige mobiliteit kent PCPOW ingeval van boventaligheid gedwongen mobiliteit. In eerste instantie wordt getracht boventaligheid op te lossen middels vrijwillige mobiliteit. Mocht dit niet plaatsvinden dan is gedwongen mobiliteit de volgende stap. In het personeelshandboek staat de regeling hieromtrent nader toegelicht.

Tijdens de fusiebesprekingen is op 21 april 2015 is de morele verplichting uitgesproken dat: Bij dreiging van boventaligheid de WSKO gedurende drie jaar een inspanningsverplichting op zich neemt om voor de voormalige WSKO collega's gezamenlijk naar een oplossing te zoeken.

Functiemix

Onze school heeft per 1 augustus 2015 zeven leerkrachten in de functie LC geplaatst. Op 1 augustus 2015 is het streven dat minimaal 30% van de leerkrachten een functie LC heeft, op stichtingsniveau is dit streven 42%.

Sociale veiligheid

De school voert een actief beleid op het gebied van sociale veiligheid van het personeel. De school maakt gebruik van een personeelstevredenheidsonderzoek en de school hanteert gedragsregels. Zie in deze ook het personeelshandboek. In voorkomende gevallen kunnen leerkrachten terecht bij de door de stichting aangestelde vertrouwenspersoon.

6.c Scholingsbeleid

PCPOW stimuleert voortdurende scholing van haar medewerkers. Het scholingsbeleid is gericht op een actieve deelname aan scholing. Hiertoe worden voldoende financiële middelen beschikbaar gesteld.

Vanuit het bovenschoolse budget worden financiële middelen beschikbaar gesteld voor PCPOW-brede scholing.

Stichtingsbreed richten we ons in de komende periode met name op de volgende doelen:

1. Het verhogen van het aantal leerkrachten met een master-opleiding door gebruik te maken van de lerarenbeurs.
2. Het versterken van de rol van directeur door het volgen van opleidingen en het inschrijven in het directeursregister.
3. Het versterken van de rol van de leerkracht door het inschrijven in het lerarenregister.
4. Het versterken van leren van elkaar door inzet van verschillende bovenschoolse kenniskringen.

Onze school richt zich in de komende periode met name op de volgende doelen:

We willen de kweekvijver voor management voortzetten en leerkrachten verplichten een Master SEN opleiding te volgen. Rekening houdend met de oprichting van het expertisecentrum zullen we inventariseren welke nascholing gewenst voor de invulling hiervan.

- Naar aanleiding van het expertiseaanbod kijken welke nascholing gewenst is.
- Het opstellen van een overzicht van de opleidingen en de expertise van alle teamleden.
- De individuele scholing nader af te stemmen op het beleid van de school.

Opleiden in de school:

De locatie Hoge Woerd gaat meedraaien in de PCPOW wijze van opleiden, met alle consequenties van dien (zoals het niet meer uitbetalen van de LIO studenten). Afgesproken is dat de school Pabo studenten van Thomas More blijft ontvangen. Of de locatie Hoge Woerd SPH studenten en studenten pedagogiek blijft begeleiden zal nader gewogen worden.

6.d Taakbeleid

Onze school hanteert het taakbeleid zoals dat is vastgesteld door onze stichting. Dit taakbeleid is een uitvloeisel van de nieuwe Cao PO. Onze school hanteert het overlegmodel.

Binnen het taakbeleid wordt rekening gehouden met specifieke situaties zoals een startende of seniorleerkracht en uren voor duurzaamheid.

De verschillende schooltaken zijn in overleg met het team benoemd en vertaald in uren. Dit wordt jaarlijks vastgesteld. Het taakbeleid wordt jaarlijks medio juni vastgesteld.

6.e Beleidsvoornemens

Wij hebben afgesproken de komende periode de volgende concrete doelen te willen bereiken:

1. De school zal de aanbevelingen vanuit de fusiewerkgroep personeel uitwerken en doorvoeren in haar onderwijs.
2. De school stemt de functiemix af op beide locaties.
3. De school zal het functiehuis z.s.m. nader beschrijven conform de afspraken in het fusierapport.
4. De school zal de taken en bevoegdheden binnen het functiehuis beschrijven.
5. De school zal de overlegstructuur nader vormgeven en beschrijven.
6. De school zal in overleg treden met de directeur van het samenwerkingsverband voor vaste overlegmomenten in het schooljaar.
7. De school zal in overleg met het bestuur een beslissing nemen over de inzet van het SPOW – personeel; maatschappelijk werk, orthopedagoog en administratief medewerker.
8. De school zal gedurende de fusieperiode jaarlijks in overleg met het bestuur bezien hoe de fusiefaciliteiten worden ingezet.
9. Voortzetten van de gesprekkencyclus.
10. De verdeling van de beschikbare formatie zal gerelateerd moeten worden aan het taakbeleid.
11. Leerkrachten volgen een verplicht professionaliseringsprogramma op weg van start-, via basis- naar vakbekwaam. Een onderdeel hiervan is het voeren van gesprekken met ouders.

12. Elke leerkracht zorgt er voor voldoende bekwaam te zijn in de nieuwste ICT-vaardigheden. Dit maakt deel uit van de beoordelingscriteria.
13. De directeuren worden periodiek getraind in het voeren van verzuimgesprekken.
14. Medio 2016 is het vraagstuk van vervangers in relatie tot de wet werk en zekerheid adequaat geregeld.
15. Medio 2017 is het project 'Samen leren' succesvol afgerond. Dan is het volgende tot stand gekomen: begeleidingsprogramma startende leraren, scholingstraject coaches en afgeronde opleiding van 6 beeldcoaches.
16. Medio 2017 is onderzocht in hoeverre een systeem van mantelzorgverlofdagen kan worden ingevoerd als onderdeel van de verlofregeling en het ziekteverzuimbeleid.
17. De consequenties van ERD worden periodiek gemonitord en leiden waar mogelijk tot aanpassingen van het ziekteverzuimbeleid. Een werkgroep wordt met dit doel ingericht. Het bestuursbureau neemt hierin initiatief. De GMR wordt hierbij nauw betrokken.
18. Elk schooljaar veranderen ten minste 5 medewerkers intern van school.
19. Per schooljaar schrijft ca. 25% van onze leerkrachten zich in in het lerarenregister zodat in 2019 bijna 100% van de leerkrachten staat ingeschreven.
20. De directeur is opgenomen in het directeursregister.
21. WSKO heeft jaarlijkse afspraken gemaakt over de gedetacheerden bij de Strandwacht. Deze afspraken moeten voor komend schooljaar nog gemaakt worden. De werkgroep is van mening dat het maken van deze afspraken de nodige haast heeft.
22. In de samenwerking met de PABO zal er voor deze school gekeken moeten worden in hoeverre er ook een samenwerking kan komen met de RK PABO om ook zo het interconfessionele karakter van de school uit te dragen en te borgen.
23. De school zal in afwachting van de uitkomsten de schooladviesraad (SAR) nader vormgeven.
24. In de aanloop naar een gezamenlijke MR zal een voorlopige medezeggenschapsraad gevormd worden (VMR), die volgens bestaande procedure verkiezingen zal uitschrijven.
25. Op korte termijn zullen de beide voorzitters van de oudercommissies/verenigingen om de tafel te gaan zitten om de samenwerking met elkaar te gaan bespreken. De "vereniging" als rechtspersoon op locatie Hoge Woerd zal opgeheven worden.
26. De school zal voor haar ontwikkeling naar een OOC/Expertisecentrum het nascholingsbeleid afstemmen.
27. De school zal voor de toekomst de lerende organisatie als uitgangspunt nemen en zich meer en meer ontwikkelen naar een professionele organisatie.

7. Overige beleidsterreinen (huisvesting, financieel, materieel,

7.a Financiën

Bij de het tot stand komen van SBO De Diamant is door de fusiewerkgroep met name onderzoek gedaan naar:

1. De financiële situatie van beide scholen aan de hand van de begrotingen en exploitatie-overzichten van de afgelopen 2 jaar.
2. De huisvestingssituaties van beide locaties, waarbij met name gekeken is naar de meerjarige onderhoudsplannen opgesteld door Planon, de huidige staat en de onderliggende financiering hiervan.
3. Mogelijke leegstand op dit moment en hoe hier in de toekomst mee om te gaan.
4. Een begroting op hoofdlijnen voor 2016.
5. ICT

In algemene zin moet de positionering van het speciaal basisonderwijs en de mogelijke vorming van een expertisecentrum betrokken worden bij de beleidsvoornemens van de school. Tijdens het fusieproces hebben de besturen van het PCPOW en de WSKO aangegeven zich te committeren om binnen SPOW de belangen van het SBO te behartigen.

7.b Beleidsvoornemens

Wij hebben afgesproken de komende periode de volgende concrete doelen te willen bereiken:

1. PCPOW, SPOW, WSKO en de betrokken gemeente(n) zullen in gesprek gaan over de verminderde inkomsten door de fusie.
2. PCPOW gaat in gesprek met de medegebruikers om een kostendekkende begroting te realiseren op beide locaties, waarbij men uitgaat van een jaarlijkse vergoeding per lokaal van ca. € 6100.
3. Bestuur en directie zullen in overleg gaan om het gebouwenonderhoud nader af te stemmen met de beschikbare gelden.
4. Bestuur en directie zullen in overleg gaan om de diverse scenario's voor huisvesting voor de beide locaties in beeld te brengen, waarbij de rol van het SBO binnen het samenwerkingsverband wordt meegenomen. De aanbevelingen vanuit de fusiewerkgroep worden hierin meegenomen.
  - De aanbevelingen aangaande de keuze van locaties zullen steeds door het managementteam getoetst worden aan de onderwijskundige visie op het te ontwikkelen expertisecentrum.
5. De directie zal een inventarisatie maken in methodes en materialen en onderzoeken of deze in lijn liggen met de vervangingscyclus.
6. De school wil inzicht hebben in de wettelijke toekenning van zorgformatie vanuit het SPOW.
7. De school wil inzicht hebben in de wettelijke toekenning van materiele middelen vanuit het SPOW.
8. De school wil tijdig jaarlijks een financieel overzicht van het SPOW te krijgen met daarop alle inkomsten en uitgaven.
9. Administratie

8. Meerjarenbeleidsplan

Hieronder het meerjarenbeleidsplan 2015-2019. De evaluatie van het schooljaarplan 2014-2015 en het schooljaarplan 2015-2016 staan vermeld als bijlage.

	8.1 De opdracht van onze school	Betrokken	15-16	16-17	17-18	18-19
1	De school zal de aanbevelingen vanuit de fusiewerkgroep “ identiteit “ uitwerken en doorvoeren in haar onderwijs.	Directeur/ MT / team	•	•	•	•
2	De stuurgroep zal in de communicatie over de fusieschool aandacht besteden aan het interconfessionele karakter van de school.	Stuurgroep	•			
3	De school zal zich ontwikkelen naar een expertisecentrum, waarbij zij naast haar onderwijsfunctie ook expertise en ondersteuning zal geven aan de scholen binnen het samenwerkingsverband.	Directeur/ MT/ Team	•	•	•	•
4	De schoolondersteuningsprofielen van beide locaties zullen nader op elkaar worden afgestemd. Er komt een duidelijke omschrijving van wat het SBO aan kan.	Directeur / MT / Team	•	•	•	•
5	De eisen gesteld aan de domeinen binnen de basisondersteuning van beide locaties worden nader bekeken en op elkaar afgestemd. Verbeterpunten worden opgenomen in het meerjarenplan en voor 1 januari 2016 verstuurd naar het SPOW.	Directeur / MT	•	•	•	•
6	Conform het fusierapport is het van het grootste belang om z.s.m. maart/april 2015 een beslissing te nemen over de inrichting van een observatieafdeling voor de opvang van leerlingen van 4 -7 jaar (oude IOBK-gedachte). In verband met de behoeften van de leerlingen achten wij het verstandig om dit in locatie Hoge Woerd te laten plaatsvinden en de samenwerking met de Strandwacht verder vorm te geven. Momenteel is er een overleg gepland met gemeente en Jeugdformaat om op basis van casuïstiek te bekijken waar de meeste leerlingen naar uitstromen. De ervaring van de afgelopen jaren leert, dat op dit moment de uitstroom richting SO 4 en SBO ligt.	Directeur / MT	•			

7	21st Century Skills: meer nadruk op een onderzoekende, ondernemende, ontdekkende houding bij leerlingen, meer nadruk op wetenschap en technologie, meer aandacht voor breinleren, meer samenwerken, meer cultuureducatie, meer keuzevrijheid voor kinderen.	Directeur / MT/ Team	•	•	•	•
8	Toenemende digitalisering en informatietechnologie: De bestaande websites van de beide locaties zullen worden ondergebracht op de algemene website van SBO De Diamant. De website van de locatie Hoge Woerd zal hierbij vernieuwd gaan worden.	Directeur / MT	•	•		
9	Aandacht voor brede talentontwikkeling van leerlingen en hoe hiermee om te gaan is een belangrijke uitdaging voor het onderwijs.	Directeur / MT	•	•	•	•
10	School als gemeenschap met thema's als burgerschapskunde, sociaal gedrag, rituelen, vieren en zorgen voor elkaar.	Directeur / MT	•	•	•	•
11	Eind 2015 is vastgesteld op welke (aangepaste) wijze de ouderbetrokkenheid in de vorm van een schooladviesraad of een daarmee vergelijkbare structuur statutair wordt vastgelegd.	Directeur / MT	•	•	•	•
12	Elke school heeft uiterlijk in 2016 een inhoudelijke discussie gevoerd over de vraag in hoeverre leerlingen deelnemen aan gesprekken tussen school en ouders. Deze discussie wordt gevoerd vanuit het DIRB. Uiteraard hoeven scholen die hiermee aan de slag willen niet te wachten op de uitkomst van deze discussie.	Directeur / MT	•			
13	In 2015 start (c.q. wordt voortgezet) het overleg tussen [scholen] over de vraag hoe integrale kindcentra (IKC) kunnen worden gevormd. Vervolgens wordt begin 2016 een projectgroep gevormd die deze ontwikkeling concreet organiseert. Hierbij wordt de brede schoolontwikkeling betrokken.	Directeur / MT	•	•	•	•
14	Elke school heeft uiterlijk in 2019 het continuooster ingevoerd, tenzij er dringende redenen zijn dit niet te doen. In het DIRB vindt hierover regelmatig uitwisseling plaats.	Directeur / MT	•	•	•	•
15	Uiterlijk in 2016 is binnen de stichting een discussie gevoerd over de wenselijkheid van het vieren van enkele van huis uit niet-protestantse religieuze feesten (carnaval, Suikerfeest e.d.).	Directeur / MT	•			
16	Elke school is actief bezig om jaarlijks geld in te zamelen voor tenminste één goed doel. Aan dat doel wordt de nodige aandacht besteed tijdens lessen en/of acties.	Directeur / MT	•	•	•	•

17	Scholen besteden aan het thema energie aandacht tijdens lessen over duurzaamheid. Hierbij kan WNME een rol spelen.	Directeur / MT	•	•	•	•
18	Vanuit de school worden ouders met financiële problemen actief geïnformeerd over het Westlandse Kindpakket en Stichting Leergeld.	Directeur / MT	•	•	•	•
19	Scholen houden nauw contact met instanties zoals de sociaal makelaars van Vitis, CJG en School's Cool in Westland indien de gezinssituatie van de leerlingen daartoe aanleiding is.	Directeur / MT	•	•	•	•
20	Aandacht voor complexe gezinssituaties door kennis te hebben van de hulporganisaties rondom kinderen.	Directeur / MT	•	•	•	•
21	Onze school voert een actief beleid om vrije publiciteit te genereren (bijvoorbeeld in huis-aan-huisbladen). In het taakbeleid wordt hiervoor ruimte gemaakt. De publicaties worden verzameld in een "PR-boek". Zie ook punt 2.	Directeur / MT	•	•	•	•
22	Onze school zal nadrukkelijk aandacht schenken aan imago en PR.	Directeur/ MT/ Team	•	•	•	•

	8.2 De vormgeving van ons onderwijs	Betrokken	15-16	16-17	17-18	18-19
1	De school zal de aanbevelingen vanuit de fusiewerkgroep onderwijs verder uitwerken en doorvoeren in haar onderwijs.	Directeur / MT	•	•	•	•
2	De school zal het kind meer en meer centraal stellen in zijn ontwikkeling, waarbij het passend perspectief voor ieder kind het uitgangspunt is.	Directeur/ MT / team	•	•	•	•
3	De school zal de ouderbetrokkenheid vergroten en de ouders nadrukkelijker betrekken bij de ontwikkeling van hun kind.	Directeur/ MT / team	•	•	•	•
4	De school implementeert de nieuw gekozen methode voor rekenen en houdt hierbij rekening met de referentieniveaus.	Directeur/ MT / team	•	•		
5	De school stelt een werkgroep "taal" samen, die voor een nadere afstemming zorgt in het aanbod op beide locaties en houdt hier rekening met de referentieniveaus. Tevens zal zij de kerndoelen van begrijpend lezen goed bewaken.	Directeur / MT	•	•	•	•

6	De school zal daar waar mogelijk meer en meer de vakken gaan integreren.	Directeur/ MT / team	•	•	•	•
7	De school stelt een werkgroep samen die op basis van een gemeenschappelijke visie onderzoek zal doen naar een nieuwe methode "sociale vaardigheden".	Directeur/ MT / team	•	•		
8	De school stelt een ICT plan op, waarin de uitdagingen en mogelijkheden voor de toekomst worden beschreven.	Directeur/ MT / team	•			
9	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van de kinderen.	Directeur/ MT / team	•	•	•	•
10	De school heeft een effectief pestpreventieprogramma geïntegreerd in hun schoolplan.	Directeur/ MT / team	•	•	•	•
11	De school inventariseert de methodes van de beide locaties en neemt deze op in het meerjarenbeleidsplan.	Directeur/ MT	•			
12	De school zal de interne zorgstructuren van beide locaties nader afstemmen en daar waar nodig afstemmen met het samenwerkingsverband. Hierbij denken we onder andere aan de overlegstructuur, groepsindelingen, zorgdocumenten, leerlingvolgsystemen, leerlijnen, participatie in het samenwerkingsverband, e.d.	Directeur/ MT / IB	•			
13	De verbeterpunten uit de zelfevaluatiescan basisondersteuning SPOW van beide locaties worden in 2015 -2016 toegevoegd aan het meerjarenplan. (en voor 1 januari 2016 ingeleverd bij het SPOW)	Directeur/ MT	•			
14	De school heeft een protocol 'omgang sociale media' ontwikkeld. Dit proces wordt aangestuurd door de bovenschoolse ICT-coördinator.	Directeur/ MT / team		•		
15	De school beschrijft op welke wijze zij aandacht besteedt aan mediawijsheid (het gebruik van sociale media door leerlingen) en bevordering gezond gedrag.	Directeur/ MT / team		•		
16	De school zorgt voor een goed werkende overdracht tussen ketenpartners (kinderopvang – basisschool – voortgezet onderwijs).	Directeur/ MT	•	•	•	•
17	De school werkt nadrukkelijk aan het versterken van het thema 'cultuureducatie' waarbij het aanbod van Cultuurweb Westland zoveel mogelijk wordt benut (zoals opleiding tot ICC'ers).	Directeur/ MT / team	•	•	•	•

18	De school werkt nadrukkelijk aan het versterken van het thema 'wetenschap en technologie' en biedt aantrekkelijke beroepsvoorlichting aan door gebruik te maken van Westlandse bedrijven en/of initiatieven. Zij werkt actief mee aan het realiseren van het bestuurlijk convenant 'Greenport en Technologie'.	Directeur/ MT / team	•	•	•	•
19	De school heeft een keuze gemaakt voor een onderwijsconcept dat aansluit bij de nieuwste inzichten in onderwijsland. De scholen maakt daartoe uiterlijk in 2016 een planning waarin visievorming, digitalisering, scholing en begeleiding zijn opgenomen. Koploperscholen krijgen financiële ondersteuning vanuit de stichting.	Directeur/ MT / team	•	•	•	•
20	De school benut Vensters PO om actueel verslag te doen van hun onderwijskundige resultaten.	Directeur/ MT	•	•	•	•
21	De school beschrijft haar streefniveaus voor de tussen- en einddoelen.	Directeur/ MT / IB	•	•	•	•

	8.3 Onze zorg voor kwaliteit	Betrokken	15-16	16-17	17-18	18-19
1	De school zal de verbeteractiviteiten vanuit het jaarplan inzichtelijk en meetbaar maken	Directeur/ MT	•	•	•	•
2	De werkplannen en groepsplannen van beide locaties zullen nader bekeken en afgestemd worden, waarbij rekening gehouden wordt met de uitgangspunten van de 1 zorgroute.	Directeur/ MT / team	•	•	•	•
3	De school zal de systematieken op beide locaties van de opbrengsten nader bekijken en op elkaar afstemmen.	Directeur/ MT / IB	•	•	•	•
4	De school zal een systeem opzetten, waarbij de effecten van de zorg aantoonbaar worden geëvalueerd	Directeur/ MT / IB	•	•	•	•
5	De school zal streven naar een betere balans in de administratie met de middelen die hiervoor beschikbaar zijn	Directeur/ MT	•	•	•	•
6	Het werken met kwaliteitskaarten zal op beide locaties nader worden bekeken en afgestemd.	Directeur/ MT	•	•	•	•

7	De verbeterpunten uit de leerling-, ouder- en personeelstevredenheidonderzoeken van beide locaties worden in 2015 - 2016 toegevoegd aan het meerjarenplan	Directeur/ MT	•	•	•	•
8	De school zal voor beide locaties de systematiek over de verantwoording van de gerealiseerde onderwijskwaliteit afstemmen en de richtlijn die gebruikelijk is binnen de PCPOW gaan hanteren.	Directeur/ MT	•	•	•	•

	8.4 Ons personeelsbeleid	Betrokken	15-16	16-17	17-18	18-19
1	De school zal de aanbevelingen vanuit de fusiewerkgroep personeel uitwerken en doorvoeren in haar onderwijs.	Directeur/ MT	•	•	•	•
2	De school stemt de functiemix af op beide locaties.	Directeur/ MT	•	•	•	•
3	De school zal het functiehuis z.s.m. nader beschrijven conform de afspraken in het fusierapport.	Directeur/ MT	•			
4	De school zal de taken en bevoegdheden binnen het functiehuis beschrijven.	Directeur/ MT	•	•		
5	De school zal de overlegstructuur nader vormgeven en beschrijven.	Directeur/ MT	•	•		
6	De school zal in overleg treden met de directeur van het samenwerkingsverband voor vaste overlegmomenten in het schooljaar.	Directeur/ MT	•	•	•	•
7	De school zal in overleg met het bestuur een beslissing nemen over de inzet van het SPOW – personeel; maatschappelijk werk, orthopedagoog en administratief medewerker.	Bestuur / Directeur	•			
8	De school zal gedurende de fusieperiode jaarlijks in overleg met het bestuur bezien hoe de fusiefaciliteiten worden ingezet.	Bestuur / Directeur	•	•	•	•
9	Voortzetten van de gesprekkencyclus.	Directeur/ MT	•	•	•	•
10	De verdeling van de beschikbare formatie zal gerelateerd moeten worden aan het taakbeleid.	Directeur/ MT	•	•	•	•
11	Leerkrachten volgen een verplicht professionaliseringsprogramma op weg van start-, via basis- naar vakbekwaam. Een onderdeel hiervan is het voeren van gesprekken met ouders.	Directeur/ MT/Team	•	•	•	•

12	Elke leerkracht zorgt er voor voldoende bekwaam te zijn in de nieuwste ICT-vaardigheden. Dit maakt deel uit van de beoordelingscriteria.	Directeur/ MT/Team	•	•	•	•
13	De directeuren worden periodiek getraind in het voeren van verzuimgesprekken.	Directeur	•	•	•	•
14	Medio 2016 is het vraagstuk van vervangers in relatie tot de wet werk en zekerheid adequaat geregeld.	Bestuur / Directeur	•			
15	Medio 2017 is het project 'Samen leren' succesvol afgerond. Dan is het volgende tot stand gekomen: begeleidingsprogramma startende leraren, scholingstraject coaches en afgeronde opleiding van 6 beeldcoaches.	Bestuur / Directeur/ MT	•	•		
16	Medio 2017 is onderzocht in hoeverre een systeem van mantelzorgverlofdagen kan worden ingevoerd als onderdeel van de verlofregeling en het ziekteverzuimbeleid.	Bestuur / Directeur	•	•		
17	De consequenties van ERD worden periodiek gemonitord en leiden waar mogelijk tot aanpassingen van het ziekteverzuimbeleid. Een werkgroep wordt met dit doel ingericht. Het bestuursbureau neemt hierin initiatief. De GMR wordt hierbij nauw betrokken	Bestuur / Directeur	•	•	•	•
18	Elk schooljaar veranderen ten minste 5 medewerkers intern van school. (meer BAO)	NVT	•	•	•	•
19	Per schooljaar schrijft ca. 25% van onze leerkrachten zich in in het lerarenregister zodat in 2019 bijna 100% van de leerkrachten staat ingeschreven.		•	•	•	•
20	De directeur is opgenomen in het directeursregister.	Directeur	•			
21	WSKO heeft jaarlijkse afspraken gemaakt over de gedetacheerden bij de Strandwacht. Deze afspraken moeten voor komend schooljaar nog gemaakt worden. De werkgroep is van mening dat het maken van deze afspraken de nodige haast heeft.	Bestuur / Directeur	•			
22	In de samenwerking met de PABO zal er voor deze school gekeken moeten worden in hoeverre er ook een samenwerking kan komen met de RK PABO om ook zo het interconfessionele karakter van de school uit te dragen en te borgen.	Bestuur / Directeur	•			
23	De school zal in afwachting van de uitkomsten de schooladviesraad (SAR) nader vormgeven.	Bestuur / Directeur	•	•	•	•

24	In de aanloop naar een gezamenlijke MR zal een voorlopige medezeggenschapsraad gevormd worden (VMR), die volgens bestaande procedure verkiezingen zal uitschrijven.	Bestuur / Directeur / MR	•			
25	Op korte termijn zullen de beide voorzitters van de oudercommissies/verenigingen om de tafel te gaan zitten om de samenwerking met elkaar te gaan bespreken. De "vereniging" als rechtspersoon op locatie Hoge Woerd zal opgeheven worden.	Bestuur / Directeur / OC-OV	•			
26	De school zal voor haar ontwikkeling naar een OOC/Expertisecentrum het nascholingsbeleid afstemmen.	Directeur / MT	•	•	•	•
27	De school zal voor de toekomst de lerende organisatie als uitgangspunt nemen en zich meer en meer ontwikkelen naar een professionele organisatie.	Directeur / MT	•	•	•	•

	8.5 Overige beleidsterreinen	Betrokken	15-16	16-17	17-18	18-19
1	PCPOW, SPOW, WSKO en de betrokken gemeente(n) zullen in gesprek gaan over de verminderde inkomsten door de fusie.	Bestuur/ Directeur	•	•	•	•
2	PCPOW gaat in gesprek met de medegebruikers om een kostendekkende begroting de realiseren op beide locaties, waarbij men uitgaat van een jaarlijkse vergoeding per lokaal van ca. € 6100.	Bestuur/ Directeur	•	•	•	•
3	Bestuur en directie zullen in overleg gaan om het gebouwenonderhoud nader af te stemmen met de beschikbare gelden.	Bestuur/ Directeur	•	•		
4	Bestuur en directie zullen in overleg gaan om de diverse scenario's voor huisvesting voor de beide locaties in beeld te brengen, waarbij de rol van het SBO binnen het samenwerkingsverband wordt meegenomen. De aanbevelingen vanuit de fusiewerkgroep worden hierin meegenomen. De aanbevelingen aangaande de keuze van locaties zullen steeds door het managementteam getoetst worden aan de onderwijskundige visie op het te ontwikkelen expertisecentrum.	Bestuur/MT	•	•		
5	De directie zal een inventarisatie maken in methodes en materialen en onderzoeken of deze in lijn liggen met de vervangingscyclus.	Bestuur/MT	•	•		

6	De school wil inzicht hebben in de wettelijke toekenning van zorgformatie vanuit het SPOW.	Bestuur/Directeur	•			
7	De school wil inzicht hebben in de wettelijke toekenning van materiele middelen vanuit het SPOW.	Bestuur/Directeur	•			
8	De school wil tijdig jaarlijks een financieel overzicht van het SPOW te krijgen met daarop alle inkomsten en uitgaven.	Bestuur/Directeur	•	•	•	•

9. Tot slot

In dit schoolplan staan de plannen beschreven voor SBO De Diamant voor de komende jaren. Met deze plannen willen wij inspelen op diverse maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen en De Diamant een stevige positie geven in het voorzieningenaanbod voor het kwetsbare kind in het Westland en omstreken. De plannen zullen jaarlijks, stapsgewijs worden doorgevoerd in overleg met diverse betrokkenen. Zoals in de inleiding aangegeven is het schoolplan een levend document. Als hiertoe aanleiding is zal het schoolplan worden bijgesteld, volgens de gebruikelijke procedures. De ouders zullen door middel van nieuwsbrieven van de ontwikkelingen op de hoogte worden gehouden.

10. Bijlagen

- Instemmingformulier medezeggenschapsraad
- Vaststellingsformulier bevoegd gezag

De hieronder genoemde bijlagen staan vermeld op de website van de school of stichting of zijn digitaal opgeslagen. Op verzoek kunnen deze bijlagen toegezonden worden.

- Strategisch beleidsplan PCPOW
- Schooljaarplan 2015-2016 en evaluatie 2014-2015

- Formatieplan
- Scholingsplan
- Meerjareninvesteringsplan
- ARBO
- Overzicht relevante regelingen PCPOW
- Overzicht relevante regelingen SPOW
- Conceptkwaliteitskader SPOW (definitief kader volgt in 2015-2016)
- Schoolondersteuningsprofiel
- Klachtenregeling PCPOW